

LIETUVA

Nr. 19

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 12 Gegužio (May) 1899 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas VII

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year

All communications must be addressed

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Petnyčia Chicago, Ill.

Kasuoja ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00

[UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" apsaustuvė spausdina

wisokas Knigas, Konstitucijas

ir wisokius kitus dokus

lietuviskai, lenkiskai

ir angliskai.

Darbaatleika

graziai, greitai ir pigiai.

Užsirašanti "Lietuvą" ir prišau-

siant pinigais už ją, kaip ir su wisais li-

tais reikalais, wisas reik uždeiti asitoki

adresą:

A. OLSZEWSKI,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Karė ant Filipinų salų trau-

kiaisi toliaus. Pirmutinis atsi-

szaukimas filipiniečių paliauti

karę nors ant tulo laiko, idant su-

teikti pasikėlimams galėjimą su-

sirinkti ant kongreso, kuriai

Aguinaldai ir kitiems filipinie-

čių wadovams galėtų daleisti

taikytiesi su amerikais, nerado

pritrimo amerikiszkų jezeroly,

kurie reikalauja wisizko atsidaw-

imo ant amerikų malonės.

Nežiurint wienok ant to, tarybos

nepasiliovė, wieton pirmutinių

atsiustų pasiuntinių, Aguinaldo

atsiuntė kitus, kuriems wienok

isz syk ne labai tikėjo jenerolas

Otis, kuriam rodėsi, kad per ta-

rybas filipiniečiai nori wien lai-

mėti laiką ir sutaukti wisas pa-

jiegas, kurių iki szio tik trecia

dalis emė dalywumą nusiuosė,

buk nor jė nutęsti karę iki užsto-

jimui lyty laiko, kuriame tolesnė

karė amerikoms būtų labai ap-

sunkinta. Dabar wėl kiti papu-

tė wėjai: dabar amerikiszkai

wirszinkai tikisi neužilgo par-

grįžti į tėwynę, taigi turbūt tiki-

si galėse greitai su pasikėlimais

susitaikyti. Ar tame jie neapėi-

riks, kaip jau ne kartą apsiriko,

parodys tą ateitis. Laikraščiai

jau dabar apkalba planus ateinan-

čios administracijos ant Filipinų

salų, kurioj, pagal laikraščių

nuomone, augščiausiu urėdai tu-

ri bet rankose amerikiszkų

politikierių arba nors jų įnagių,

maloningai ant urėdų daleidžia

wienok ir wietinius gaiwalus.

Taigi mat, pagal laikraščių no-

rp, ant Filipinų wietiniai gailai

atsisrėstu tokiose jau sanlygose,

wakiose buvo prie iszpanijonų

waldžios. Jeigu filipiniečiai nuo-

lgo, kadangi filipiniečiai ne isz-

sizadėjo wilties liuosais pastoti,

amerikoniszkai gi wirszinkai, terp

kurių yra daugiausiai politikierių

įnagių mažai apie reikalingumą

takto iszmanancijų, priwers wiet-

inius gaiwalus bandyti toliaus

ginklo ant iszsilijosawimo nuo

ne geistino jungo. Ant pawer-

gimo Filipinų, kaip sako gerai su

sanlygoms susipažinę swetimų

kraszty laikraščių koresponden-

tai, nėra kito kelio, kaip iszaai-

kinti wietinius gywentojus, ką

darant wienok Amerika gali grei-

tai susipykti su kitoms ciwiliuot-

oms wieszpatystėms, nužudyti

wisai ir teip per karę nupuldyt

gerą sawo garbę.

Prancuzija.

Prancuzijos karės ministeris

Freycinet pasitraukė nuo urėdo

todėl, kad parlamento pasiun-

tini nupėikė jo pasielgimą prieš

profesorių politetchnisko institu-

to Duruy, kuriam ministeris wies-

zai darė užmetinėjimus už straip-

snį parasztytį į laikraščius rei-

kaluose Dreyfuso. Kaslink mi-

nėto oficio, prancuzai negali su

juomi pabaigti. Randas norėtų

jį tiesiog be sodo paliausuoti,

bet tuomi neužganėdys ne tik pa-

liuosuoti, bet ir gywentojų, kurie

geidžia, kad tikri kaltininkai būtų

nubausti. Jeigu Dreyfus yra ne-

kaltai nusudytas, tai kiti turi but

kalti — surasti tuos tikruosius

kaltininkus yra tai priderystė su-

do, per paliausawimą be sodo

Dreyfuso tikri kaltininkai nebus

surasti. Kiek isa iki szio laik-

raščių pagarsintų žinių galima

spręsti, Dreyfus isz tikro likose

nekalta nubaustas, sudas tyczia

į klaidžius wėžos tapo nustuntas,

kuriam tuli oficiojai suteikė tyczia

jų paczių padirbtus rasztus kaip

darodumus Dreyfuso kaltės. Dabar

duktė wieno oficio, Glodie Wat-

tier, paraszė laiszką prezidentui

kasacijos sodo, Mazeau, kuriame

sako, kad nusizudžius oficio

Henry, feldfelbis Latimier dawė

jai daug rasztų, terp tu buw

nėwa laiszkai Dreyfuso į cieco-

rių Wilhelmo. Rasztus tuos buk

į užkasė girioj netoli Versailias;

gal but, kad jį pati juos padirbo.

Todėl nieks dabar negali ispėti, ka-

da tiek triuksmo padariusi Drey-

fuso prowa pasibaigs ir kaip ji

pasibaigs.

Prancuziskas pasiuntinys Pe-

kine, Pichon, už suareztawimą

wieno prancuziszkio misijonieriaus,

pareikalawo nuo Chinų rando

koncesijos ant 70 metų exploituo-

ti prancuziszkoms kompanijoms

kastynes wertas \$1 200 000, pro-

wincijoj Sze-Czuang, wienoj isz

didžiausių ir turtingiausių ant u-

pės Yantse Kiang, kuri pagal su-

tartį Anglijos su Maskolija, turi

but po Anglijos įtekme. Chi-

nų randas ant to dar nesutinka,

laiko Prancuzijos reikalawimą už

per daug didelį, kadangi randas

stengėsi iszliuosuoti maisztinųjų

paimtą prancuziszką misijonierių.

Iz to wisko matyt, kad Anglijai

neutėks susitaikymo wien su

Maskolija kaslink pasidalinimo

Chinų, kadangi apart Maskolijos

yra mat dar ir kitos wieszpatystės,

kurios tarybose dwiejų wieszpa-

tystų maskolijai nedalywawo, todėl jos

ir nepripažista Anglijai wisų nuo

Maskolijos iszderėtų tiesų. Mat

dabar Prancuzija padawė Chinams

sawo reikalawimą koncesiją krasz-

tuose maskolij Anglijai pawes-

tuose; jeigu paskutini negeidžia

nesutikimų, turės panaszį sutarti

padaryti ir su Prancuzija, taigi ir

su ja pasidalyti Chinų waldybas

atlikusias nuo maskolij; su Pran-

cuza susitaikius, toliaus reiks

tartiesi dar su Wokietija, kuri ir

nesutiks wisą naudą Chinuose

Anglijai pawesti.

Wokietija

Susipykusios ant Samoa salų

wieszpatystės, taigi Amerikas,

Anglija ir Wokietija tuom

tarpu nēwa sziaip teip su-

sitaikė, Amerika ir Anglija iszda-

wė paliepinus sawo laiwynės wir-

szinkams liauties bombardawimo

beginklių cziabuwų kaimų,

kol neatkaks paskirti nuo pami-

nėtų augščiausius wieszpatystę

komisoriai ant isztirimo wisų

czia užgimusių nesutikimų; ko-

misoriai tie jau iszkeliawo. Abu-

du pretendantai ant sosto sutrau-

kė sawo pajiegas į paskirtas sau

wietas. Nuo to laiko ir wisi krau-

jo praliejimai apsisoto; jeigu ne

butų buw ciwiliuotų siundytojų,

ne butų buw ir kraujo praliejimo.

Erzinimai Wokietijos, ko-

griebiasi tuli Amerikos laikra-

ščiai apaszynėdami butus ar ne

butus atsitikimai prie Filipinų ar

ant Samoa salų, stoka taktiszkų

terp Amerikos tūr reprezentan-

tant tuose krasztuose, nors Wo-

kietijos randas ir ne geidžia da-

leisti didesnio susierzinimo, pra-

da da iszdawinėti waisius. Pas-

kutiniai atsitikimai teip pakėlė

wisas Wokietijos partijas ir laik-

raščius prieš Ameriką, kad Wokie-

tijos užrubežinių dalykų

ministeriai labai sunku usilaikyti

lygawarystoj ir nedaleisti did-

desnio susierzinimo ir susipykimo

terp Amerikos ir Wokietijos.

Wisuose tuose nesutikimuose net

prancuziszkai laikraščiai stowa

Wokietijos pusėj prieš Ameriką

ir Anglija, pripažindami Wokie-

tijai teisybę, ko net Wokietijoj

nieks nesitikejo. Tuli laikra-

ščiai net kalbina wisas dides

Europos kietizmo wieszpatystes

susijungti, paremti Wokietiją jos

nesutikimuose su Amerika ir An-

glija, kurios dabar laikosi kru-

woj. Wokiszkai laikraščiai kal-

bina Wokietiją nesidaryti dau-

giaus ant Sawienytų Wieszpatystę

cziautinės Amerikos, bet

rengti wokiszkas kolonijos pieti-

nėj Amerikoje, kur, kaip antai Pie-

tinėj Brazilioj ir dabar dideli žemės

plotai priguli wokiszkoms

kompanijoms. Apginama Sziaurinės

Amerikos Monroes doktrina, dėl

kurios Sawienytos Wieszpatystės

prieszinosi įsikisimui Euro-

pos į Amerikos reikalus, paczių

amerikonų likosi po kojų pamin-

ta, kada jie pradėjo karę su Izpa-

nija, pradėjo platinti waldybas

kitose swieto dalyse, užimdami

Filipinus, Hwai salas, europiszk-

oms wieszpatystės waldybas Ku-

bą ir Porto Rico. Jeigu Ameri-

ka turi tiesą kietiszi ir reikalus

europiszkų wieszpatystę, san-

protawja wokiszkai laikraščiai,

tai tuom ji pati sulaužė sawo gar-

binam Monroes doktriną ir du-

da tokią jau tiesę Europos wiesz-

patystėms kietiszi sawo nagus į rei-

kalus Amerikos wieszpatystę, jeigu

taip ras reikalingu.

Kaslink susitaikymo Wokietijos

su Amerika reikaluose muitų, tei-

posgi dabar yra mažiaus wilties

negu seniaus: nors randas ir

geidžia susitaikymo, nenori dary-

ti didesnių apsunikinimų ant įgo-

benamų Amerikos watorų ir Wo-

kietija, bet to reikalauja daugumas

parlamento pasiuntinių, pries-

kurios randas nieko negali pada-

ryti.

Afrika.

Anglija dar labiaus susierzino

su pietinės Afrikos republika

Transvaaliumi. Nesenai Anglijos

kolonijų ministeris Chamberlain

iszsiuntė rasztą Transvaalio pre-

zidentui Kruegeriui gadindamas

pradėti karę, jeigu Transvaalio

nėnusilenks: Anglija reikalawo

pripažinimo anglijonams lygių

tiesių prie rinkimo prezidento, tei-

posgi liuosybė angliksiems auk-

so kasėjams gabenti ant reikalų

kastynių dinamitą, iszkur jie no-

ri. Prezidentas Krueger ne tikt

nenusigando Anglijos, bet apgar

sino Chamberlaino rasztą ant wi-

sų žinios. Tas tikt dar labiaus

suwienjo abidw pietinės Afrikos

republikas, suerzino gywentojus

holandiszkos kilmės anglikskose

pietinės Afrikos waldybose, ko-

kių czia yra daugiaus negu angli-

jonų. Iszeinanti czia holandiszkų

kalboj laikraščiai tiesiog sako,

kad jeigu anglikskas koloni-

jų ministeris Chamberlain nori

iszpildyti sawo gadinimus ir už-

pulti be priekasies ant Transva-

alio, tegul ta bando daryti, o ta-

syk pasikels wisos anglikskos pie-

tinės Afrikos kolonijos, kur tikt

yra holandiszkos kilmės gywento-

jai. Pradėta karė gali pasibaigti

dėl Anglijos teipjau, kaip szimtas

metų atgal pasibaigė pasikėlimas

Sziaurinės Amerikos kolonijų,

iszkurių pasidarė szigdieninės ne-

prigulimings Sawienytos Wiesz-

patystės. Kaip aužadė Anglija

Sawienytas Wieszpatystes, teip

jau gali nužudyti Pietinę Afriką.

Ant rytinio Niliaus kranto, Wi-

durinėj Afrikaj, atsitiko smarkus

musisz terp anglikskos kariaunos

ir cziabuwų waldono Kubarga.

Pajiegos Kubargos likosi iszwai-

kytos, patsai jų wadowas paszau-

tas, muszų krito 300 cziabuwų.

Anglijonai paėmė į nelaiswė negr-

ų karalių Mwanga; muszų

nužudė tie tikt 20 žmonių.

Į Paryžių atėjo žinios, buk gar-

sus prancuziszkas pulkawnikas

Marchand, kurisai, pasitraukęs

isz Faszodos, su sawo kareiwais

traukė prie Raudonųjų jurių, ant

keliu likosi abisiniszkų plėškių

užpultas ir muszų su jais tapo

užmusztas. Oficijalszko wienok

patwirtinimo tos žinios dar nėra.

Isz Lietuvos.

Naujas geležinkelis.

Ministerių komitete, kaip pa-

duoda Peterburgo laikraščiai,

bus neužilgo perkurtinėjamas

klausymas dirbimo naujos gele-

žinkelio linijos, kuri užgriebs Lie-

tuwą. Nauja linija bėgs nuo Wi-

tebsko į Žlobiną, kur susijungs

su Lihawo-Romnų linija. Naujas

geležinkelis trauksis įszilgai de-

szinio szono upės Dnepero.

Pawogė isz bažnyczios waszkinę žwakę.

17 d. Balandžio, po miszų, Aa-

szros Wartų kopyczioj Wilniuje

sugriebe moteriszkę, Zofiją Ka-

lęda, kada tofė pawogė nuo altoriaus

Motinos Szwenziausios waszkinę

žwakę. Saimta moteriszkė teisi-

ni, kad stebuklingos žwakės nu-

siipirkti negali, o kad jai tokios

neatbutinai reikia, tai ji nuo al-

toriaus pawogė.

Maslowo užraszas ant rengimo kaiminių mokslainių.

Turtingas maskolius, Maslow,

užraszė didelius pinigus ant ren-

gimo kaiminių mokslainių Mas-

kolioj. Prižiūrėjimas kapitalų

to užraszo pawestas nuo 1893 m.

specijalszakai komisijai, kurios

pirmesdiu yra Maksuos miesto

bulmistras Rukawisznikow. Mi-

nėta komisija isz užrasztų Mas-

lowo kapitalų užlaiko 17 mokslai-

nių, dabargi nusprendė parengti 58

naujas, isz ko: 2 Wilniaus gub.,

2 Kauno ir 2 Witebsko gub.

Saimti plėšizkai.

Bewažiujant isz jomarko, žmo-

nės prisiwyjo tris žydelius ir wa-

žlawo wisi drauge miestelio Kar-

soliszkės linkon, Kauno gub. Ne-

tiktėti waduijantiems žydoms

ant lygaus lauko užstoja kelis

plėšizkai, žydelius sumuszė, wie-

nam, kaip tasai skundžiasi, atėmė

150 rubl. pinigų. To dar nega-

na buvo, norėjo jie užpulti ir ant

paskui waduijanczių lietuwių,

būt ne tik negalėjo jų įweikti,

bet likosi pažinti. Ant rytojaus

apie tai praneszė policijai, kuri

nurodytus plėšizkus ir suėmė.

Wisi jie beturcziai, iszėjusių wa-

dową. Nėra abejonės, kad su-

das nebus juos teip, kaip užsi-

pelnė. Lietuwys.

Muszų tėwynės minera-liszkai turtai.

Lietuwoj ne daug žemėj yra

mineraliszkų turtų, bet ir tie, ko-

ki yra, nėra dar isznaudojami,

ant to neturime nė atsakanczių

iszlawintų žmonių, muszų tėwynės

žemė iki szio dar prideranciai

reiszirta. Kiek iki szio žinoma,

Lietuwas žemėj yra lignitas (ak-

meninių anglių wieslė), geležis,

kalės, durpos, bet ir to mes ne-

žinome, ar daug yra žemėj muszų

tėwynės tų turtų. Wien durpas

žmonės sunadoja ant kuro, kal-

kinius akmenis ant iszdegimo kal-

kų. Tai ir wiskas. Yra dar di-

deli kwarcinės pieskos plotai, ku-

rius galima but sunadoti ant

dirbimo stiklo, tuom tarpu reika-

lingą stiklą Lietuwa saw gabena

arba isz užrubežijų arba isz Lenki-

jos dirbtuwų.

Dideli prowa.

17 d. Balandžio Lietuwiszkio

Minsko apskriscio sude prasidėjo

prowa czio pulko prigawėjų,

kazirinių, kurie su ženklintoms

kazyroms, terp saws susikalbėję,

wadnėjo geležinkeliais ir pritrau-

kė kitus keleiwius prie kazyry,

nuo ne wieno iszlupo paskutinius

pinigus. Jeigu su kazyroms ne-

pasisekė, jie su chloroformu už-

migdydavo kitus keleiwius ir

jems užimus, iszkrastydavo ki-

szienius ir kuparėlius. Ap-

skusti daugume žydai: pabėgė

isz Siberijos nusikaltėlis Zelman

Bieszenkowski, toksjau isz Sibe-

rijos pabėgėlis Leiba Goldberg,

Warszawos gywentojas Abramke

Goldberg, gywentojas Polocko,

maskolius Iwan Guszow, Mus-

ko gywentojas Leizeris Dreier

ir daug kitų, daugiausiai žydų.

Paszalinis ant prows leidžia

tik su tikietais. Prigawtų ir api-

plėstų tų prigawėjų yra labai

daug, ypacz motery.

Isz Lubawo parapijos, Kalwarijos paw., Su-walkų gub.

Muszų parapija per ilgus laikus

buwo laikoma už lenkiszką, nors

parapijonai susidėda isz lietuwių;

lenkiszka dwaszių ir lenkystę per

bažnyczį platino musz kunigai.

Buwant czia prabaszcziumi kun-

Uswyczijai, lietuwai, aplėisti sa-

wo dwaszių wadowų, patys pa-

sitraukė treczią kun., Bendara-

wyczij, kurisai terp kitų gery

darbų, įwėdė į bažnyczį ir lietu-

wiszkus pamokslus, kurie buwo

sakomi kas treczią nedėlig. Pa-

tiko ji wienok nelaimė: besiliks-

minant su swecziais, užėjo audra,

trenkė perkunas ir užgawo kun.

Bendarawyczij. Potam atėjo

kun. Jonas Užupis, kurisai ne tik

ne naikino lietuwiszkų pamokslų,

bet dar tankiaus juos sakydawo,

suzierzino wienok su prabasz-

cziumi, prasidėjo isz abiejų pusų

skundai pas wyskupą, kurie pa-

sibaigė tuom, kad wyskupas pe-

kėle kun. Užupį, nuo prabasz-

cziaus atėmė waldžią ir pawėdė

administratoriui, kun. Juozui Nar-

kewyczijui, už wikariją gi at-

kėlė kun. Braduną, kurisai to-

liaus kalbėjo lietuwiszkus pa-

mokslus ir ant gilo nuo welionio

wyskupo iszpraszė daleidimą,

idant gawėnioj būtų lietuwisz-

giedami "Graudus Werkema".

Į du metu wienok tasai kunigėlis

pasimirė ir buwo apraudotas wisų

lietuwių parapijonų. Dabar czia

net lenkai mokinas lietuwiszkos

kalbos, todėl jos neiszwarys isz

bažnyczios n3 joki apimti lenkis-

zkos, todėl jos neiszwarys isz

nurodytus plėšizkus ir suėmė.

Wisi jie beturcziai, iszėjusių wa-

dową. Nėra abejonės, kad su-

das nebus juos teip, kaip užsi-

pelnė. Lietuwys.

Waikų prieglaudos namai.

Wilniuje rengia dabar waikų

prieglaudos namus, ant patalpi-

nimo neturinczių tėwų nė gim-

nių waikų. Namus tuos rengia

tam tikra draugystė, bet miestas

nuo saws paskiria atsakanczią

paszelpą. Isz pradžių priims 25

waikus, paskui, kada suzirks

ant to daugiaus pinigų, bus jie

iszplatinti, pastatys ant to ir

specijalszką trioba teip wadina-

me žwėrinicziję.

Pawasaris.

Kaip wakarinėj Europoj pawas-

aris szį metų netikės, teip yra ir

Lietuwoj. Nors žiema szį metų

buwo szilta, ledai ant upių anksti

nuplaukė, buwo net kelios tikrai

sziltos saulėtos dienos, bet dabar

wėl užstojo szalciai su lytums ir

sniegu. Medžiai norėtų žaliuoti,

bet szalciai sprogimą stabdo.

Swetimi laikraščiai apie lietuwiszkus dalykus.

Warszawoj nuo szio metų pra-

dėjo iszeidinėti naujas laikra-

ščias "Swiatowit" paszwęstas archeo-

logijai (mokslas apie senowės lie-

kanas). Pirmame to laikraščio

numeryj telpa keli straipsniai

apie senowiszkas Lietuwoj lieka-

nas, kaip antai: Wandalino Szu-

kewycziaus rasztas, Apie akme-

ninius kapus (kurbanus) Lydos

pawietij, Wilniaus gub.; to pa-

ties Szukewycziaus rasztas, Apie

bronzinius daiktus rastus ant

Nemuno ir Merezankos krantų

Lietuwoj ir rasztas Majewskio,

Apie archeologiszkus atradimus

Prusų Lietuwoj metuose 1895 ir

1896.

Swarbumas smegenų Lie-tuwių ir kitų Maskolijos gaiwalų.

Peterburgo Antropol. giszka

Draugystė užsiminėtoji tirinėji-

mais swarbumo smegenų pasimi-

rusių jaunų kareiwų, dalydama

juos pagal tautiszką kilmę. Isz tų

tirinėjimų pasirodė, kad smeg-

nos tikrų maskolų yra legwaisi,

nės sweria widutiniszkai 1399

gramų, rusinų smegonys widuti-

niszkaiki sweria jau 1414 gramų,

taigi daugiaus negu tikrų masko-

lių, lenkų 1420 gramų, taigi dar

daugiaus, baltgudžių 1429 gra-

mų. Swarbius smegenys buwo

lietuwių, žemacių ir latwių, nės

swėrė 1455 gramus. Jeigu nuo

swarbumo smegenų paeity, kaip

tai seniaus tikėjo, ir protas, tai

mes ir musų pusbroliai latwiai tu-

rėtume but protingiausi terp Ma-

skolij sudėdanczių gaiwalų; nau-

jais wienok mokslinczių tirinė-

jimai parodė, kad protas žmogaus

remiasi ne tikt ant swarbumo

smegenų, bet ir ant jų werts, ant

didumo atsakanczių smegenų

griezinių.

Jawų prekės.

Perėjta sanawtė už lietuwisz-

kus jawus mokėjo Liepojoj: už

pudą rugių paprastų 76—79 kap.,

geriausų 80—83 kap. Awizos pa-

prastos 72—79 kap., widutinės

77—80 kap., geriausios 80—83

kap. Miečiai 71—75 kap., geriau-

si 76—77 kap.;

Isz Amerikos.

Explozijos.

BENTON, ME. Cziąnykszcios Kennadec Pulp Mill atsitiko baisi eksplozija, kurios du žmonės liko ant vietos užmūsti, o daugelis sunkiai sužeisti, tarp kurių yra ir mirtinai sužeisti.

PIÑOLE, CAL. Nitroglycerinos krautuvių California parako dirbtuvė atsitiko baisi eksplozija, kurios du darbo prižiūrėtojai tapo užmūsti ir daug darbininkų liko sužeisti.

HOMPHINSVILLE, KY. Netoli nuo čia esančioj garinėj lentų pjūvynioj Me Knighto atsitiko baisi eksplozija, kurios wisa trioba pjūvyniozios isz dalies liko sugriauta. Prie to saviškai jos: Effie Knight ir Barow Knight tapo ant vietos užmūsti, John White turi nenutrauktas abidvi kojas ir tas turės mirti; T. Knight nors sunkiai bet ne mirtinai sužeistas.

Gaisrai.

WORTHINGTON, PA. Sudėgė cziąnykszcios "Woolen Mills" dirbtuvės. Bliedj ugnies pada rytą skaito ant \$150.000. Per tai diktai darbininkų neteko darbo.

PHILADELPHIA, PA. Sudėgė čia ant Ridge av. Green ir 13 ul. kriaučizska dirbtuvė ir krautuvi Bacharach & Co. Ugnis iznaikino ne tikt minėtą krautuvi, bet užgavo 25 aplikinės stovinius namus, daug taworų pardavinyziose liko pagadytų. Bliedj ugnies padarytą skaito ant \$225.000.

Sniegai.

BRECKENRIDGE, COL. Wisa be weik pereitą sanwaite smarkiai čia snigo, sniegas užnesė kelius, teip, kad trukiai paliovė bėgioję, per wisa sanwaite ne atėjo wisi pascito siuntiniai ir laiskai, miestelis liko kaipi atskirtas nuo kitų krasztų ant teip ilgai, kol sniegas nenutirps.

Prairijų gaisrai.

Paskutinioj prairijų gaisrai Pietinėj Dakotoj neiszpaskytai daug bliedies pridirbo: iznaikino jie su wirszum 100000 akrų laukų ir pievų. Bliedj gaisrų padarytą skaito ant daugelio szimtų tukstanczių doliarų. Daugelis fermerių praūdė wiską, ką turėjo. Iszdegė daug farmų, teipogi trys misteliai.

Isz Alaskos.

Kaip paduoda paskutinės ateinancios isz Alaskos žinios, pusė garliaiwų stowinczių ant upės Yukon priszalo leduose; nėra nė jokios wilties, kad tie garliaiwai, pradėjus plaukti ledams, galėtų izskirti. Priszalusieji garliaiwų isz wiso yra apie 20. Jie buvo pasikirti ant waziuojimo pasaziurių ir taworų terp St. Michael ir Dawson City.

Negru proklamacija.

Negru organizacija New Yorke atisaukė i wisa parwuotos gywentojus Suwienytų Wiespetsydzis paskirdama pėtnyczią, 2 d. Sėjos, kaipio diena metawones, pasnjko ir maldos ant iszpasy-mo Diewo pagalbos ir atitolinimo nuo Amerikos negrų neiszpaskyto barbarizskumo amerikonų.

Draugyste naszlu aprupintoju.

Mieste Peoria, Ill. isz 35 jaunų wyriskzių susitwėre draugystė, kurios sanariai pasizada ne westi merginų, bet wien naszles. Jie tikisi, kad toliuos naszlių draugų atsiras daugiaus ir minėta draugystė dar labiaus susidurtų. Gana teisingai jie sanprotauja, kad merginoms daug lengwias gauti wytą negu naszles, taigi jie mat nori palengwinti ir paskutinėms apsiwedimą antru kartu.

Perkuno užgauta.

NEW YORK. 3 d. Gegužio, laike smarkios audros žaibas užgawo ant Canal st. 13 metų paeinanczią isz Maskolijos žydėkaitę Sadie Tunik. Kaip sprendžia, žaibas prisigriebė plieninio parauliaus koto, kurj mergaitė laikė rankoj ir nuo jo perbėgo i kung. Ant krutinės turi ji daug apdegintų wietų, ant rankų gi ir kojų turi iszdegintus kelis žiedus. Nubagėno ji i ligonbutį, kur mergaitė atsigawo, bet daktarai neturi didelės wilties, idant ji galėtų izgytyti, je neupranta, kodėl žaibas ant wietos jos ne užmūso. Drabuziai jos žaibo wisi ne užgriebti.

Protestas airių kataliku.

EAST ST. LOUIS, ILL. Parapijo-nai cziąnykszcios Szeweto Patriko katalikizskos parapijos atlaikė didelį susirinkimą ir nusprendė protestuoti priesz wyskupo Jans-seno paskirtą naują parapijos prabaszczijų wokieitį isz Germantown, kun. Kluse. Kadangi parapijonai yra airiai, tai jie reikalauja airio kunigo, o ne wokiecio; jeigu wyskupas neiszklausys parapijonų protesto, tai jie žada atsitikirti nuo parapijos, o tasyk ji turės wisi izirti. Ir mes antai Chicagoj protestuojame priesz sulenkėjusį prabaszczijų, kurisai ant lenkinimo lietuwių waių pasitraukė net lenki-zkas minysz-kas.

Izmistis kaltins.

COLUMBUS, OH. I cziąnyksztį kalinį atgabeno nusidėjėlį, Timotejų Hogana. Nors ji atgabėnė perseręgoj kalinio užweidą, kad Hogan jau kelis kartus isz kalinių pabėgo ir kad jis yra žmogžudys, todėl ji nanjoje pasodini-mo wietojėz sargias dabojo negu kitus, bet wisi jam pasisekė pabėgti. Hogan liko isz paskirtas prie cigarų dirbimo ir dirbo gerai. Neseniai krowė čia i pakus atlikusius nuo cigarų dirbimo tabako trupinius, idant nusistų i tabako dirbtuvę; prie to darbawosi ir Hogan; dabojo prie darbo su-perintendentas Forester, bet matomai dabojo ne gerai: Hogan, niekam ne matant, įlindo i wieną tabako prikrautą skrynį, kurį pri-pildę, užkalė ir nuwėdė ant geležinkelio stacijs. Tikt i kokį laiką po iszweidimui pakų pasigedo Hogano; tuom tarpu ir nuo geležinkelio stacijs per telefoną pranezė, kad isz wieno atisqsto tabako pako iszszoko netikėtai žmogus ir pabėgo; buvo tai Hogan, kurio iki sziol nesugawo.

Pagal maskolizską būdą.

Prezidentas prieszinų platinimo Amerikos rubežiu lygos, Edward Atkinson, iszleido atsiszaukims, kuriuose priesztarauja ir nupeiki dabartinį karę ant Filipinų salų. Atsiszaukims tuos isziuntinė-jo i wius krasztus per pacztą, ant ko turėjo tiesą, kadangi iszreiskanczių žmonių nuomones atsi-liepiu ar ne jokios tiesos ne drau-džia siuntinėti. Daug ty atsilie-pimų Atkinson siuntė Amerikos kariaunos wirszininkams ant Fili-pinų salų. Pacztas wienok juos suawezetawo ir kaip jo wyriausius užweizetawos sako, galėjo jis net i sudą skusti Atkinsoną. Taigi mat, nors Amerikoje nėra tokios kaip Maskolijoj cenzuras, bet jos užduo-tė atlieka prezidento paskirti pacz-to wirszininkai, kurie nedaleidžia siuntinėjimo rasztų nesutinkan-czių su prezidento nuomone isz. Niekio panausaus, iszėjus isz dalies Maskolijos, niekur turbūt daugiaus nėra ciwilizuotame swie-te. Mat garsi seniai liuozybės žemė isz palengwo, po wisiokių politikierių įtekme, wirsta į antrą Maskoliją.

Atlyginimas Lattimero aukoms Austrijos pawaldiniams.

Austrijanepasiganėdino atsaky-mu Washingtono waldzių, kurios iszayk buvo atsiakiusios iszmo-kėti kokį nors atlyginimą Latti-mero skerdynių aukoms Austrijos pawaldiniams, buvo atzaukusit net sawo pasiuntinį isz Washingtono, kuom priwertė A-merikos wirszininkus atsiimti atgal pirmutinį sawo atsiakymą ir westi toliaus tarybas. Dabar Aus-trijos pasiuntinys grįžta atgal i Washingtoną, isz ko matyti, kad abudu krasztai sziaip teip susitaikė ir szerifo Martino ir jo sėbrų nuskriausti Austrijos pa-waldiniai turės gauti už skriaud-as atlyginimą ir užtai terp abiejų krasztų dabar ne bus jau nesu-tikimų. Austrija mat neapleido sawo pawaldinių. Skerdynėse po Lattimera daug teipogi buvo už-musztų ir paszautų lietuwių ir lenkų maskolizskų pawaldinių, bet Maskolijos waldžios už juos neužtarė turbūt todėl, kad jie ne maskoliai: mat caras ne mas-kolizskos kilmės pawaldinius wien skriausti moka, bet už kitų nuskriaustus neužtaria.

Isz darbo lanko.

TYLER, PA. Darbai eina čia gerai:

MANCHESTER, VA. Cziąnykszcios dirbtuvėse darbai eina gerai.

ALLIANCE, OH. Robertsono kastynės likosi wandens užlietos, todėl reikėjo jas su wisu apleisti.

STREUBENVILLE, OH. Cziąnykszcios Old Jefferson Rolling Mill pradės wėl darbus. Patilps čia 100 darbininkų.

NILES, OH. Cziąnykszciose dirbtuvėse darbai eina dabar gerai. Pradėda čia statyti naują geležies dirbtuvę.

NEWPORT, VA. Page pawie-tyj rado naujus anglių plotus, ant kurių pradėjo jau rengti naujas kastynės.

PEORIA, ILL. Cziąnykszcios Glucosos dirbtuvės liko isz užda-rytos, o per tai 800 darbininkų neteko darbo.

MOWEAQUA, ILL. Suwirszum 100 cziąnykszczių kalnakasių pakėlė sztraiką. Nesutikimai užgimė už zmokėsenį.

XENIA, OH. Cziąnyksztė Kooven & Allison Cordage Co. pakėlė sawo 500 darbininkų uždarbį ant 10%.

MOUNDVILLE, W. Va. Cziąnykszczių kastynių darbininkams pakėlė ant 4c. nuo tonos uždarbį: nuo dabar gaus jie po 60c. nuo tonos.

BETHLEHEM, PA. Chapman State Co. pakėlė ant 15-20% uždarbį netoli nuo čia esanczių sawo akmenų skaldinczių darbi-ninkų.

BIDDEFORD, ME. 400 maszi-nistų dirbančių Petee dirbtuvė-se pakėlė sztraiką. Reikalauja jie padidino už darbą užmo-kėsenio ant 20%.

TOLEDO, OH. Sztraikas cziąnykszczių dalidzių pasibaigė: kontraktoriai priėmė 9 wal. dar-bo ant dienos ir mokestį po 25c už walandą darbo.

ARDMORE, MO. Sztraikuojan-ti cziąnykszczių kalnakasiaisugrį-žo prie darbo; darbawiai pažadėjo iszpildyti wius darbininkų reikalawims.

CLEARFIELD, PA. Atsibuwo čia kalnakasių konwencija, ant kurios nutarė reikalauti po 45c. nuo to-nos iszskastą anglių ir 8 darbo walandų ant dienos.

BELEVENON, PA. Darbai eina čia gerai. Ir isz kitur atka-kė darbininkai galetų dabar prie darbo patilpti, kadangi kompani-ja reikalauja 50 darbininkų.

HAZLETON, PA. Kastynėse Lehigh & Wilkesbarre Coal Co. ir Silver Brook užgimė nesutiki-mai terp darbininkų ir kompanijų, isz ko gal čia pakilti sztraikai.

JENNY LIND, ARK. Sztraikas cziąnykszczių kalnakasių trukiasi toliaus. Kastynių sawininkai bandė parsitraukti prie darbo negrus, bet nepasisekė: mat negri-pabugo čia atakti.

TERRE HAUTE, IND. Perdėti-nis cziąnykszcios kalnakasių uni-jos nutarė pakelti didelį sztraiką, per kurį tikisi priwersti kastynių sawininkus priimti nutartą. Chicagoj ir Pittsburgu užmokesnio ta-belė.

PITTSBURG, PA. Sindikatas cziąnykszczių kapitalistų pirkio 4000 akrų žemės su anglių plo-tais ne toli Pittsburgu, už ką už-mokėjo \$1000000. Plotai tie yra prie Younghiagheny upės. Neužil-gio parengs čia naujas kastynės.

DULUTH, MIN. Žmonių szies-zimai čia wisi dabar apsisito-jo, kadangi ant sztrikarių tarnaujanti pakėlė sztraiką, sztraikieriai nupjaustė linijų dratus. Apsistojo ir szieszimai per tele-fonus, kadangi centralizska sta-cija sudėgė.

NEWCASTLE, PA. 900 dar-bininkų geležies ir plieno tarpini-mo peczių dirbtuvėse: Nestannok & Shenango, National Steel Co. ir Iron and Steel Co. ir Oliver-Snyder Co. pakėlė sztraiką, kadangi sawininkai dirbtuwių nenori pa-kelti už darbą užmokesnį.

BUFFALO, N. Y. Pakėlė čia sztraiką jawų pilystytojai reikalaudami didesnio už darbą už-mokėsenio. Jų wieton darbawiai paimė mažiaus už darbą reika-lawius lenkizskus ir italizskus scabsus, kurie paprastai isz

užgimusių sztraikų stengiasi pa-sinaudoti. Įpykimas sztraikie-rių ant lenkizskų ir italizskų scabsų dabar teip didelis, kad gana tankiai pasitaiko szaudymais terp prieszinų darbininkų pusų. Policija neisztengia scabsų apgin-ti, todėl ji pareikalawo kariaunos pagalbos.

Po priedanga didelių muitų ant užrubežinių taworų, Ameriko-j auga wisioki trumtai kaip grybai po lytui, kurie paskui, kokias nori, tokias uždeda prekes ant sawo iszdirbimų, kiek nori, tiek už darbą moka darbininkams sawo nuo konkurencijos apsaugotose dirbtuvėse. Trentone, N. J. susitwėrė trumtas geležinių ir plieni-nių iszdirbimų po wardų "Repu-blic Iron & Steel Co.", kurio kapi-tolas siekia \$55000000, prie jo priguli 35 kompanijos. Tame jau mieste susitwėrė trumtas "A-merican Hide and Leather Co" su \$70000000 kapitalo.

ISZ Lietuwiszkų dirwu.

Kas užmūso musų biznius?

Wisi musų laikraszczių szau-kia, idant lietuwiai remtų sawo biznius, kad wiską pirkty pas sawuosius, o ne pas swetintauczius, tuom tarpu musų broliai ne labai klausia laikraszczių prikalbinėji-mo. Tas teisybė negerai, kadangi mes negalime iszsiluosuoti nuo swetintauczių įtekmes, negalime sawo lencų biznių pastatyti ant twirtesnių pamatų, bet isz kitos pusės žiurint, argi už tai galima per daug kaltinti nepasitikečius sawiems biznieriams lietu-wius? Lietuwiszkų biznių mes turime ne daug, tai jų dorizską wertę galima lengwias kontro-liuoti negu, paweikslan, terp žydų ir kitų swetintauczių — bet ir tame mažame skaitliuje mes juk turėjome daugiaus neteisinių ne-gu reikia. Užtenka paminėti prawardes: Zlanawyczius, Pa-jajuo, Miliausko; wiską tai liniją ant galo dabar uždegė Antanas Jocius, kurisai, tai garsindamas apie augstą nuo Lietuvos kunj-gaiszczių sawo kilmę, tei wėl kaipio Siberijos kankintinis, pagar-sėjo ir terp swetintauczių, o da-bar už paprastą prigawystes pi-tekę i kalinį, jau ne tikt musų bizniams užkenkė, bet pažemino wisiu lietuwių tautą, kurios garsi-nosi esąs kunjgaizscziu. Tokios tai ypatos nesuprantancios, kad prie kiekwieno biznio, prie kiek-wieno darbo neatbutiniai reikia remties ant teisingumo, kada jų prigawystės iszeina i aikstę, ne tikt saw patiems kenkia, bet ne duoda susidrotinti musų biz-niams, platina nepasitikejimą wi-liu lietuwių musų biznieriams; to-ki neteisinių lietuwių skriaudėjai labiausai prisideda, kad swetim-taucziai mus už niekus laiko.

Isz Frankfort, Pa.

16 d. Balandžio cziąnyksztė lietuwiszka Szeweto Antanō Draugystė turėjo sawo susirinki-mą, ant kurio nutarė pasaukauti \$10 ant reikalų lietuwiszkos spėdies dalies ant Paryžiaus wi-sowietinės parodos 1900 m. P. Masickis dirba puikius apdarus laikraszcziui "Tėvynėi", kurie kasztuos \$50; pasaukauja juos ant Paryžiaus parodos. Gal atsiras ir daugiaus aukaujanczių ant to mie-ro.

Lietuwys Petras Raczius, gy-swenantis ant Frankfort, padirbo žingeidžią spyną, kuri iszrodo kaip karabino patronas, užrakina-ma be rakto ir ant atrakinimo nē reikia rakto, bet nieks kitas ne gali jos atrakyti, kaip tikt tas pats, kuris užrakino: mat spyna užsirakina wisiokiais budais, tai ir atraktyti gal tikt tas, kuris žino, kokiu budu spyna užrakinta. Ma-tomai spyna turi sawo wertę, jeigu i ketwrtą sanwaite po isz-siuntimui, Raczius isz Washing-tono apturėjo patentą, kurisai apsaugoja jo iszradimą. Gaila tikt, kad Raczius, budamas lietu-wis, iszsidirbdamas patentą, užsi-rasė kaipio maskolius (pagal krasztą isz kurio paeina); jo isz-radimas todėl pakels tikt masko-lių garbę. P. Raczius padirbo ir kitą dar iszmieslę spyną, užra-kinamą ant 100 budų, tikt jos

ne nori rodyti, kadangi neturėdamas patentu, bijosi, kad kiti isz paslapczy nepasinaudotų ir nepradėtų dirbti tokių spynų, isz ko jis ne turėtų naudos. Ra-czius yra ne turtingas, todėl jis ant antros spynos ant sawo war-do ne gali patentu iszsidirbti. Gal parduos jis sawo iszradimą kokiame užsimancziam spynų isz-dirbimu kapitalistui; kapitalistai už iszradimus užmoka iszradė-jams geras pinigus.

Isz Mahanoy City, Pa.

Čia gyvenanti lietuwiai, kaip kam isz jų patinka, teip gyvena, teip dirba, kaip nori; wargas wien, kad sumani, suprantanczių tau-tizskus reikalus mažai yra, o dau-giaus wisi atszalusių ir prieszin-kių kokių nors tautiszkų darbų. Yra čia isz senosios gentkartės krasa tokių lietuwių, kurie, užkal-binti lietuwiszka, wisi neatsilō-pia. Man rodosi, kad tų senosios weislės renegatų nepataisyssi-me, ne patrauksime prie "lietu-wystės, ne uždegsime dėl jos at-zsalusius jų szirdis — todėl ant to-kių nėra nė ką labai paisyti, bet turime rupintis, idant jaunesnė-jų gentkartė galėtų geriaus tau-tizskus reikalus suprasti, pamylė-ti lietuwyte.

Sztai dabar musų laikraszczių renka aukas ant parengimo lietu-wiszkos spaudos parodos Pary-žiaus. Užkalbinus, kad dėtų au-kas, tili isz musiszkų atkerka, kad anai rengiantis tą parodą Szweicarijos komitetas juk nepri-sideda su aukomis, kada mes, sa-luonose rengiamo raudonų burbulų parodos. "Saulė" gi wiską užma-nymiszką, nors jis, kaip mums rodosi, wiski daugiaus nau-dos lietuwiams gali atgabenti ne-gu užmąnytas protestas ant san-daros kongreso Haagaj, kadangi tokį protestą wargiai bo skaitys susiwažiawę ant jo wisioki kras-ztų delegatų; "Saulė" tas labiaus patinka todėl, kad ji lenkai už-manė. Nepaisykime ant priesz-taraujanczių ir stabdytojų, bet dirb-kime kaip galėdami ant nuwėd-imo užmąnymo musų spaudos pa-rodos. Musų spaudos paroda Paryžiaus bus tai lietuwių protes-tas akysse wiso swieto priesz bjau-gaiszką, netikusio caro skriaudas, ku-risai musų spaudą prigimtoj kal-bioj užgynė. Ne werskime atlik-ti tą darbą wien musų laikraszc-ziaus; kadangi, kaip žinote, wi-si tamsunai laikraszczių ne skai-to, laiko jų daugumą už bediē-wiszkus, o kunigų laikraszczių užmąnymo ne remia, kunigai bažoyciose teipogi ne mokia tēwynės meilės. Todėl darbuo-kimės wisi kaip galėdami, aizi-kinkime, tamsunams naudingumą užmąnymo prie kiekwienos progos, o gal ir jie supratę, nepasigailē aukų. Ant nuwėkimo to ne reikš-tų mums nė po doliarą aukauti; jeigu wisi wien Amerikos lietu-wiai, kokių skaito čia i 200000, dėtų tikt po 5c. kiekwienas, tai jau sueirinkty \$10000, ko butų daugiaus negu reikia. Argi teip sunku jau tuos 5c. sudėti? Mums rodosi, kad tikt tas nikelio pasigailės ant teip swarbas tau-tizsko reikalo, kas ne wertas lie-tuwiu wadintiesi. Kariaukime, broliai, su wisis neviduonais, myniotojais teisybės, su skraudė-jais musų teisybe, kas jis ne butų: ar tai netikė carai ir jo tarnai, ar lietuwystės prieszai musų paczių elisė.

Tėwinainis.

Dėlko mes negalime pakilti?

Musų laikraszczių ir wadowai ne wienokių prisilaiko nuomonių, bet tas nieko mums nekenktų, y-wairams nuomonių ne tikt nėra wodingu, bet reikalingu, jeigu tikt mes už tas nuomones kariau-sime, o apsisaugosime nuo asabi-skų kowų. Nežiurint ant ywairu-mo nuomonių, galima wienok jau užstėmyti, kad tuli musų broliai turi įtekme terp sawųjų žmo-nių ir daugelis suprantą, kad prie kiekwieno darbo, jeigu norime ji nuweikti, nereikia užbeginti wiens kitam už akių, nereikia stabdyti naudingų kitų darbų.

Yra juk terp mus turinczių po kiek užvedęty doliarų, kurie, nusizuręje ant kitų tautų, su bi-zniais norėtų lengwias duoną pelnyti, bet mažai yra tokių, ku-

riuos tautiečiai parentų kreipda miesi su reikalais i jų biznį; tan-kitais užsidėjęs biznį nusibankru-tina, kadangi musų broliai pawy-di sawamjam pasiekimo, nors tas, pralobęs kiek, ne wienam lietu-wiui galėtų duoti geresnę duoną negu dabar turi. Jeigu toks biz-ni užsideda terp gerų, suprantan-czių tautiečių, tai jis laikosi ir drutinas, tokiose wietose ir lie-tuwiui turi geresnį wardą terp swetintauczių ir terp jų paczių žydi geresnis sutikimas. Bet ant nelaimės ne wisir yra toksai gra-zūs supratimas. Turime dau-giaus negu reikia tamsunų, tuli isz tamsos neziotojų drysta net sawę wadinti wadowais ir doros mokintojais, o stabdo jaisreizę kitų darbų ant wiso tautos labo, pats wiską perka pas žydus arba kitokius swetintauczius, netiku-siu paweikslu traukia prie krowi-mo lobio swetimiems sawo szali-nikus ir tokiu budu kaip werte werczia neszi swetintaucziams lietuwių pinigų, o sawųjų bižnie-rių pragaiszina. Yra net toki lietu-wiszkai wadowai, kurie tiesiog uždraudžia jų klausianties, bet nors pirkty pas lietuwiszką bižnie-rių jeigu tas neturėjo laimės užsi-pelnyti prilankumą tokio wado-to. Aszne wieną tokį doros moki-toją, pažįstą ir jie tai sawo brolių pragaisziną, stabdo darbų ant lietuwystės labo. Lietuwiai tu-rinti biznius toli nuo bažnycių, kur jų nieks nepažįsta, teipogi negali pralobti.

Kaip su kitais dalykais, tas pats yra ir su užmąnymu lietu-wiszkos spaudos parodos Pary-žiaus 1900 m., idant parodyti ap-nyziestam swietui maskolijū szu-nybes. Daugelis užmąnymai pri-taria ir aukauja, po kiek kas gali, kiti gi tyčiojasi isz to, kaip an-tai padarė "Saulė", kuri, iszjuok-dama užmąnyimą, grasina nuo au-siukų. "Gargas" tikt per pusę lu-pų iszsitarė irlatika. Mat ir ta-me mes pasirodome pawyduoliais, stabdytojai wien kitų užmąny-mų. Ne reikia užmirsyti, kad teip "Saulė" kaip ir "Gargas" tu-ri skaitytojus, terp kurių sėja ne pasitikejimą ir tokiu budu stab-do, ardo gerą užmąnyimą, kurisai tikt ant lietuwių naudos gali isz-eiti. Su jais susirėmus, reikia daug nukęsti, kadangi jie wie-ton kokių nors pertikrinimų, pa-paritę purwais drabestyti. Tegul atleidia man mano isziartim-p. Mes gi, broliai, nesnauskime, ne klausykime stabdytojų ir ardyto-jų naudingų wisuomonių užmąny-mų, nežiūrėkime ant rėksnių, bet klabininkime; jeigu kla-binsime wienybę, turės mums atdaryti. Rinkime aukas, kaip galėdami. Jau dabar matome isz laikraszczių, kad jos plaukia. Ant to ne reiks laiu dirbdinti, kaip tai "Saulė" rodosi, bet musų au-kas nugabės, kur reikia, ir swetimi laiwai; i Paryžių ne reiks mums wisiems waziuoti, užteks wien o isztikimo, kurisai susipažys su Europos komitetu, kuriam jis pa-dės prie jo darbo. Kelionė wie-no ne daugiausai kasztuos. Pa-rodykime swietui sawo kentėjim-us, kokius žencziamus nuo mas-kolijū waldžios, kurios uždraudė mums turėti net knigas sawo pri-gimtoj kalboj, kas neuždrausta ne wienam gaiwui ant placzios musų pasaulės. Maskolius gal, pamatęs musų skundus, pats su-sigės, paliaus mus spaudęs, sugrą-žys pawerztą spaudą ir isz paro-dos mes turėsime szinteropą naudą.

Biznierius.

Isz wisur.

Mieste Berne, Morawijoj, pakėlė sztraiką 15000 audėjų. Per sztraiką jie nori iszkariauti 10 walandų ant dienos darbo laiką.

Brazilijoj, mieste Rio Ja-neiro siautė didelis gaisras, ku-risai isznaikino 50 puikiausių mieste triobų. Prie to sudėgė ir 7 žmonės.

D-ras Winterstein, wiską ant musų žemės gyvenanczių žydų skaitlių paduoda ant 7 milijonų; Europoj gyvena jų 6 milijonai, kitose gi swieto dalyse tikt 1 mi-lijonas. Wokietijoj žydų yra 570000, Austrijoj 1400000.

Wengrijoj 750000, Maskolijoj 3800000, jie gyvena ant plotų senowės Lietuwos ir Lenkijos, kur jų yra 13% wiso gywentojų skaitliaus, Grekijoj yra 6000, Egipte 200000, Norwegijoj gi tikt 300 žydų.

Megellano pertakoj, Pietinės Amerikos užbaigė, susidaužė chilizskas karizskas laivas ir pa-skendo. Kiek prie to žmonių pri-gėrė, dar nežinia.

Kaime Blankensee, Heilsber-go paw., ant rubežiaus Prusų Lietuwos, sugriuvo siena naujai statomų namų, prie ko keturi žmonės liko užmūsti.

Per du paskutiniū metu isz Maskolijos isziuntė i Siberiją isz-wiso 20056 nusikaltėlių, o tame 894 moteris; 2790 nuspręsti prie sunkių darbų, o tame 167 mote-rys.

Pietiniuose ir rytiniuose krasztuose Peloponezo (pietinė Grekijos dalis) wėl siautė smarkus žemės drebėjimai. Mieste Liguditz nuo to sugriuvo daug triobų.

Ant upės Sheldos, netoli miesto Tournay, Belgijoj, ant wieno garliawio explidawo garinis katilas. Eksplozija buvo teip smarki, kad ji paskandino du ki-tus netoli plaukianczius ant upės garliawius. Prie to 7 žmonės pri-gėrė.

Meksike užstojo neiszpasa-kytas sausmetis. Miesto Pueblo aplikinės negalima nieko nė sė-ti, nė sodyti, kadangi žemė teip iszdžiūwo nuo saulės karszczių, kad iszrodo kaipi iszdeginta ply-ta. Ant tokios žemės, žinoma, nieko ne galima auginti. Daugeli fabrikų reikėjo dėl nedatekliaus wandens su wisu uždaryti.

Mieste Moneros, ant Portu-galijos rubežiaus, ant jomarko už-gimė kruwinos musztynės terp iszpajonių ir portugaliecių, ku-riose diktai žmonių likose pa-szautų ir su peiliais sužeistų. Ant iszwaikymo policijos pajiegų ne-užtekė, reikėjo szaukti kariauną.

7 d. Balandžio, ant Atlantiko paskendo nežinomo wardo garlai-wys su 12 žmonių ir tai tasyk, kada stengėsi nuo jo nors žmonis iszgelbėti atplaukęs i tą wietą finlandizskas garliawys "Ema-nuel". Ant jurių mat buvo teip smarki wėtra, kad "Emanuel" iui sunku buvo prisitarti prie skęstanczių laiwo. Besitaikant, smarki wlinis apwertė aną laiwą ir jis tuojaus su wisis žmonėmis nugrimzdo jurių gėlmėse.

Widurinėj Afrikoj, netoli isztakų upės Rowuma, i rytus nuo Nyassa ašero, karawana we-dama europiecių prekėjų likosi tuose krasztuose gyvenanczių negrų užpulta. Užpuolikai isz-skerdė 50 taworų nesėję. Prigu-lintiems prie karawanos europieiz-kiems prekėjams pasisekė pabėgti ir jie, po trijų dienų klaidžiojimo po girias ir krumynus, atkako laimingai i portą Chiekie, bet wi-si gabenami taworai pateko i už-puolikų nagus.

Nors szį metą antai Wokie-tijoj žiema buvo neiszpaskytai szalta, bet užtai pawasaris neti-kęs. Nuo pradžios Gegužio už-stojo szalciai, audros, lytus su ledais, o antai wakarinėj Wo-kietijoj, kur paprastai pawasaris budawo ankstybesnis, smarkiai pasnigo. Harco kalnuose sniegas guli ant laukų ant pusės pėdos storai, stowinti wandens užszalo. Ant geležinkelio terp Torno ir Insruczio perkunas trenkė i bė-gantį geležinkelio trukį, prie to pasaziariai liko užmūsti. At-eina wėl žinios isz wisiu Wokiet-ijos krasztų apie didelį pasikėlimą wandeny upėse. Laukia čia wėl didelių twaų.

Italijoj, netoli Marradi, ties kaimu Gombanana, nuo kalno nusirito i upę dideli uolos szmo-tai ir užtenkė upę, nuo ko wi-soj klonyj užgimė dideli twa-nai, kurie užlieję 15 namų; pri-gėrė juose 3 žmonės ir daug gywu-čių. Wiens uolos dalis nusirito ant

kaimo Lutirano, užgriebė vie-
no ukinį namus ir juos sugriovė,
griuvėsi užbėrė 10 žmonių,
iš kurių vienas liko užmuštas,
du gi sunkiai sužeisti. Kai-
me Valle Dona sugriovė tei-
posgi vieno ukinį namus, ku-
riuose buvo 9 žmogystos, bet
tiems pasisekė išsigaubti.

Į Miestelį South Gilles, neto-
li Bruxeles, Belgijoje, beturčių
ligonbutų pasimirė visiems pa-
žįstamas elgeta. Wasi ji iš ma-
žesio pažinojo kaip varguolį,
vaikščiojo visada apsirėdęs
į sulopytus, suskretusius drabu-
žius. Kada jis apsirgo, paėmė ji
beturčių užveizda, apmokėjo
daktarį ir aptieką, paskui gi nu-
gabeno į ligonbutį. Kada jis
čia pasimirė ir liko kaip be-
turtis palaidotas, giminės iš-
jieskojo jo gyvenimą, bet iš
syk nieko nerado. Tik vėliau
vienas elgetos giminaitis, kamino,
pelenuose užtikio banko paliudy-
jimą, iš kurio pasirodė, kad pa-
simiręs elgeta nebūvo beturciu,
bet turi padėjęs banke kapitalą
pusės milijono frankų. Wisą
tą jis surinko beelgetaudamas.

Įs visų mūsų žemės
wiespatysčių, kaslink wyno
produkcijos Praucuzija stovi ant
pirmos wietos: pereitą metų Prau-
cuzija išsprodukuo wyno 32
500000 hektolitru (1 hektolitrą
turi 25 gercius), Italija 31
500000 hekt., Ispanija 24
750000. Algerija (prancu-
ziska waldyba sziaurinėj Afri-
koj) 5250000 hektol., Rumunija
3900000 hektol., Maskolija 3
120000 hektol., Bulgarija 2
600000 hektol., Chili, Portuga-
lija, Wokietija, Austrija po 1
900000 hektol., Turkija ir Ar-
gentina 1600000 hektol., Peru
1500000 hektol. Suwienijos
Wiespatystės Sziaurinės Ameri-
kos 1300000 hektol., Greqija ir
Szeicarija po 1100000 hektol.,
Wengrija 900000 hektol., Serbija
800000 hektol., Brazilija 450000
hektol., Azoriskos ir Kanaris-
kos salos 235000 hektol. Pietinė
Afrika 185000 hektol., Urugway
160000 hektol., Tunis 70000
hektol., Persija 45000 hektol.
ir Boliwija 35000 hektolitru.

Į Pereitame "Lietuvos" numa-
ryje pranešėme, kad Warszawa
jeneral-gubernatorius nubaudė re-
daktorių lenkiszko laikraszcio
"Kurjer Warszawski", uždėda-
mas ant jo mokestį 300 rubl.
Dabar wėl ateinanti iš Europos
telegramai paduoda, kad mi-
nistras laikraszcio redaktorių ir jo ko-
respondentas gyvenantis Peter-
burge liko suareszuoti ir be su-
do išgabenti į Siberiją, kaip sa-
ko, už politiską intrigą, kurias
susekė iš paslapčių jų korespon-
dencijų. Kad minėti lenkiszki
publicistai tapo išsiųsti į Siberi-
ją, tam galima tikėti, bet kaslink
jų paminėtos kaltės, tai tas jau
mažiaus wertas pasitikėjimo: jei-
gu būtų ištikro nusikalčiai ir jei-
gu randas galėtų kaltę darodyti, tai
nebutų bauginėsi nubaudimą pa-
westi ant sudo nusprendimo; jei-
gu juos išsiųstė administratywis-
kai be sudo, tai tas wien rodo,
kad randas dawadų neturi, bet
išstrėmė gal wisai nekaltus žmo-
nis. Tą maskoliszki paszemėkai
per netikusią carų daleidimą nuo
seniai daro su sau kad ir asabisz-
kai nepatinkancioms ypatoms.

NAUJI ISZRADIMAI.

Į Pietiniuose sziltiesniuose
krasztuose naikina tankiai laukus
dideli debesy žiogų: kur toksai
debėsy nupuola, į trumpą laiką
teip tie žiogai nuėda piewas ir
dirwas, kad tikt juoda žemė pasi-
lieka. Dabar wienas maskolisz-
is rado atsakanciją masziną, kuri
tuojaus nutupusius ant žemės žio-
gus surenka ir sutrina ir tokiu
būdu apsaugoja laukų waisius
nu wisiszko nuėdimo. Masko-
liszkos waldžios išdawė jau pa-
tentą ant tos maszinos.

Į Italiszki laikraszciai praneša
apie naują waisą nuo džiowos iš-
raspą profesorius Palermo uniwer-
sitetu, Dro Wincento Cervello. Nau-
jas waisas neyra apsaugojimo
nuo ligos skiepijimu, bet yra tai
atsakanciai preparuotas oras tu-

rintis ypatingą naikinanciją prisi-
weisusias plaučiuose džiowos
bakterijas, kuriuomi ligoniai kwė-
puoja. Prie ikizioliszki banda-
wonių ant džiowa serganczių li-
gonių, tasai naujas waisas pasi-
rodė gana pasekmingu: iš 26
džiowa serganczių, ant kurių ta-
sai waisas likosi išsbandytas ir
tai ligonių sutoli nužengusia liga,
10 likosi suwisiu išgydyti, 9 be-
weik išgydyti, 5 sweikata žy-
miai pasigerino; iš wisių 26 tik
du pasimirė, taigi išpuola wiena
mirtis ant 12 ligonių. Bankie-
rius Florio pawėdė profesorius
Cervello wieną iš sawo dwarų
ant parengimo ligonbuczių džiow-
santantiems ir ant tolesnio iš-
bandymo to naujo waiso.

Į Laikrasztis "Revue Thera-
peutique" patalpino rasztą
paduotą D-ro Menahem
Hodara ant susirinkimo Kons-
tantinopoliaus daktarų draugys-
tėje apie jo bandawones ap-
dinti nuplikusias galw. D-ras
Menahem sako, kad darant banda-
wones ant nuplikusios nuo ligos
wieno ligonio galwos jis persiti-
krino, kad szmetotliai plaukų, paim-
ti nuo ilgų plaukų, su skarifikato-
riumi atsakanciai įsodyti, prigy-
ja odoje, pasidaro szaknys ir su-
želia kaip karkly szmetotliai suso-
dinti į žemę; du tris mėnesius je
niekuom nesiskiria nuo plaukų
gamtos apželdintos galwos. Taigi
tas budas apsaugojimo nuo nupli-
kimo yra daug geresnis negu wi-
soki newa stebuklingi skystimai
ant atželdinimo nuslinkusių plau-
kų. Rdsir Menahemo budas reika-
lauja dar pagerinimo, bet jis su-
rado pamatus, ko reikia ant ap-
želdinimo nuplikusios galwos;
kiti daktarai galės tą budą la-
biaus pagerinti. Taigi gal neuži-
gio nepatiksime wisai plikų gal-
wų.

Dokumentas apie lotynisz- kas literas lietuwisz- koje literaturoje.

(Iz Varpo.)
(Tąsa.)

Baigdamas sawo pranešimą, t.
s.) Ligin pridėda, kad, išsirsizus
pamatini waldžios klausymui
apie tai: 1) ar wartyti toliaus
spaudimą rusiszkomis literomis
lietuwiszkų knygų, ar ne, ir 2) ar
wėl leisti wartojimą lotyniszkių
literų, pasirodo reikalingu, ar
sziaip, ar teip išsirsizant tuos
klausymus, pasirupinti su išlei-
dimu lietuwiszkų mokslawedžių ir
knygų žmonių skaitymui ir drau-
ge kuoweikiausiu platinimu jų
terp lietuwių.

Prie pranešimo kuratoriaus
Warszawos mokslinės apygard-
dos liko pridėta, dėl szio klau-
symo uždėdas prokuratoriaus War-
szawos sudo palatos, t. s., gof-
meisterio Turau'o ir Warszawos
general-gubernatoriaus, szwie-
siausio kunigaikszczio A. Imere-
tinski'o. Gofmeisteris Turau sa-
wo uždawo praneša, kad pas
lietuwių noras pasiskaityti knygų
sawo kalboje išsaugo drauge su
pasidauginimu mokanczių skai-
tyti. "Gaila, kad szis noras nera-
do teisingo sau pakakinimo ir su-
teikė tą nenormaliszka padėjimą,
kokiame dar pasilieka lietuwiszka
tauta."

"Metuose 1885. buvo paliepta
atimti wisus lietuwiszkus išlei-
dimus, kurie tikt buvo da war-
tojami mokyklose. Mokintojai
szių mokyklų, turėdami per ne
walia grusti lietuwiszkas knigas,
atspaustas ruskomis literomis,
statė sawę wisai nesmagų pa-
dėjimą. Kaip žinoma, mokinto-
jams buvo liepta tas knigas pla-
tinti. Žmonės nuo pirkimo jų at-
sisakė, bet nežurint ant to, me-
tuose 1894 buvo įsakyta moki-
tojams tuoj atleisti pinigų už pri-
sytas jiems knigas, o jeigu ne,
tai buvo žadėta atskaityti išpuo-
lanczius ant kiekwieno iš jų pi-
nigų iš gaunamos algos. Pas-
kui, netrukus ilgai po išgawimo
pinigų, buvo nutarta išsaldinti
tas knigas dykai. Dėlko lietuwių
priesiznisi įwedimui į jų literatū-
rą rusiszkių literų, tai priežastis
išsardna gofmeisteris Turau ne
tikt tame, kad kunigai per sawo
įtekme prikalbinėja žmones, ku-
rie dėl sawo fanatizsko prie-
sizizmo prie tikėjimo, loty-
nizskas literas neatskiria nuo
lotyniszko rymo-katalikiszko ti-

kėjimo, bet ir "rewolucijiniame"
judėjime, kuris paskutin ame-
laie Suwalkų gubernijoje, apėmė
gana daug wietų. Gaila, juog iz-
leidžiant lietuwiszkas dwasiszkas
knigas padarė waldžia daug
swarbių dogmatizskų klaidų,
kurios dawė progą žmonėms ma-
nyti, juog įwedama rusiszkas li-
teras, waldžia nori įwesti prawos-
lawiją". Gofmeisteris Turau per-
kratinėja toliaus turinį pargabe-
nam lietuwiszkų laikraszczių. Pa-
kraipa tų laikraszczių paskuti-
niame laike pasirodė wis labyn
prieszinga waldžia ir wis jo
duodami palieptimai atranda ant
puslapių jų kuorasziausių kriti-
kų. Pabaigoje 1896 m. ant uki-
ninkų sueigų walszcziuose atwirai
pradėjo atsiliepti balsai ir
protestai, kad ne mokintų wai-
kų mokyklose ant išsistų waldžios
knigelių su rusiszkomis literomis.
Tėwai atsizdėjo pirkti tas knigas,
o pirmiaus nupirkta narkino ir
degino. Skaitlius mokintinių kas-
kad teipogi eina mažyn. Wisai
waldžios palieptimai sutinka jeigu
ne aktywiszka, tai pasywiszka
priesztaurawimą."

Toliaus priewisime izsitraukę
iz uždawų, paduotų szwisiausio
kunigaikszczio A. Imeretinski
kuratoriui Warszawos mokslinės
apygardos. Jis duoda pilną isto-
risczką nuobruožį dalykuose lietu-
wiszko klausymo. Kadangi mes
dabar jau užtektinai susipažinome
su tuom klausymu, o pranešimas
A. Imeretinski'o wisai sutinka su
tais pranešimais, apie kuriuos
jau kalbėta, tai dar prisieina pa-
žyminti wien dalykus, kurie galį
papildyti tą, kas jau pasakyta.
Teip, iz tų uždawų patyrėme,
kad metuose 1860 dydai užsiėmė
platinimu per kontrabandą wisoi-
kių daiktų, terp kurių buvo ir
pawekslai reizikiantieji istorisz-
kas atsitikimus, labiausai laiką
unijos su Lenkija ir apskritai lai-
ką, kuomet buvo garši Lenkija,
mat, dėlto, kad parodyti lietu-
wisams, juog tikriausia ir wienin-
tėle jų tėwynę esanti Lenkija.
Prie peržiūrėjimo lenkiszkių mal-
daknigų, kurios karsatai buvo
platinamos terp Lietuwos gywen-
tojų, buvo iszrasta, kad malda-
knigėse pridėta daug dalykų wi-
sai nedwasizskų, o prieszingų
waldžiai, o teipgi nemažai dwi-
prasmių nesizskių sakinių, kurie
turėjo už mierį tikt sulenkinti
atskirą tautą; lenkiszkuose
elementoriuose bawo matomas
aiszkus noras sukurstyti terp mo-
kintinių meilę Lenkijos, kaip sa-
wo tėwynės.

Toliaus general-gubernatorius
primena, apie žilusią buk terp lietu-
wių swajonę apie liuosą politiską
Lietuwą. Patwirtinimui tokio ap-
kaltinimo jis nepaduoda jokių
faktų.

Wisuose pranešimuose, kaip
general-gubernatoriaus, teip ir
kuratorių apygardų, prasneka
apie susekimą paslapczios drau-
gystės, po wardu "Plėjada", kuri
užsiima platinimu atsisaukimų,
kur lietuwiszka giminę kwiecia
wisoku būdu platinti lietuwisz-
kas knigas, atspausstas lotynisz-
komis literomis ir skustis wisoms
waldžioms ant užgynimo lietu-
wisams spaudos. Kaip matyti iz
pranešimo prokuratoriaus War-
szawos sudo palatos, prasikaltusių
už platinimą knygų ir atsisauki-
mų suimti liko 34 žmonės.

Baigdamas sawo uždawus,
Warszawos general-gubernato-
rius primena, juog waldžios už-
manymas sutiko wisai prieszingą
pasiwedimą, sulyginant su tuom,
ko ji norėjo, įwedama rusisz-
kas literas. "Prie dabartinio pa-
dėjimo lieka wiena iz dwiejų,"
sako A. Imeretinski, "arba iz-
melsti atmaingą Augszciausiai
duoto palieptimo, arba pilnai dabo-
ti jo pildymą."

Bet szwiesiausias kunigaiksztis
A. Imeretinski tur baimę, kad,
leidus spaudą lietuwiszkų knygų
ir laikraszczių lotyniszkomis li-
teromis, neisizrastų terp lietuwių
nuomonės, buk tai waldžia pri-
wersta buwusi pasiduoti, ir kad
wisame szios waldžios užmanyme
tur wiotą neteisrybę ir apgawi-
mas. Pagalios Warszawos gene-
ral-gubernatorius iszranda nau-
dingu daiktu priežiurai ir kon-
trolei mokinio pradėdamose
mokyklose įsteigti wietas pagel-
bininkų wirszininkų mokslinės
direkcijos iz žmonių, kurie gerai
supranta lietuwiszką kalbą; jie
tai turėtų wazinėti po mokyklas,

arcziaus sueiti su wai-
kų tėwais ir
įkalbinėti pri-
lankumą waldžios
užmanymams,
kurie tur jug mi-
nyje tikt gerowę
žmonių ir apgy-
nimą jų nuo pra-
gaiszingų buwių
swajonių apasztatų
ir agitatorių.
Prie to wisiko,
žinoma, geriausini
butų pritraukti
parapijinius ku-
nigus, sanderbawimas
kurių szioj
pakraipoje ne tikt
geistinas, bet
tiesiog nestmestinas.
Užraszi
general-gubernato-
rius baigiasi
nurodymu kuo pra-
gaiszingiausius
lietuwiszkų laikraszczių,
iszei-
nanczių Prusuose
ir Sziaurinėj
Amerikoje.

Pawerstas į skystimą, hydrogenas.

Wisems pažinstamas wadu-
yra tai skystimas
susidedantis iz
dwiejų gazų: iz
oxygeno ir hydro-
geno; susijungę
drauge, tie gazai
padaro skystą
wandenį. Mokslin-
ciai dabar pradėjo
daryti bandawones
gazų pawersti į
skystimus ir tas,
nors kasztuoja
daug darbo, bet su
daugeliu gazų
pasisekė: ant pawer-
timo gazo į skys-
timą reikia labai
didelio szal-
czio ir spaudimo,
po kurių įtek-
me gazas persikei-
cia į skystimą.
Tie iz gryną gazų
pasidare skysti-
mai ras atėitę platų
pritaikymą, kaip
dabar jau mena, je
iz fabrikų iszwarys
gazų, elektrika ir
kitokias maszinų
warymui pajie-
gas. Terp gazų,
kokių mokslin-
ciais pasisekė pawer-
sti į skystimą,
yra ir wienas iz
musų wandenų
sudėtinų, taigi hy-
drogenas. Dewarui
Londono pasisekė
jo daugiaus pawer-
sti į skystimą ir
ant susirinkimo
"Royal institu-
tion" parodė jis
ypatybės pawer-
sto į skystą hydro-
geno. Yra tai
skystimas be pa-
rwas, permato-
mas, neperleidžian-
tis elektriko, 14
kartų lengwesnis už
wandenį: litras
(netoli kworta)
sweria tikt 7
gramų. Werdantis
hydrogenas tuo-
jaus pawercia į
skystus musų orą
ir kitą wadens
sudėtinį — gazą
oxygeną; ant ju-
rių pinczių suwily-
gų pawersta me į
skystimą hydrogeno
užside-
da tuojaus eilė
pawirtusio į skys-
timą oro, kurisai
laszais warwa
nuo pinczių. Dewar
jau pradėjo
taikyti pawerstą į
skystimą hydro-
geną ant padirbio
wisai be orinių
rimų didelėse prie
dirbi-
mo termometrų,
barometrų ir kur
tikt to reikia. Ant
to nereikia
nieko daugiaus,
kaip atidaryti
dudelės galą įde-
ti į werdantį
skystą hydrogeną,
o tuojaus joje
esantis oras pawirs
į skystą, ir du-
delė nieko jo neliks.
Toliaus, ži-
noma, pawerstas į
skystimą hydro-
genas ras dar
daugiaus pritaik-
ymų.

Lietuvių Prateviai

MAZOJOJE AZIJOJE,

nuo senoves iki jie pateko po valdžia Persu.

Parasze Lietuwos Myletojas.

(Tąsa.)

traukė pietų linkon į Skythiją. Tose-
gi kelionėse Skythai wengia didelių
muszių, ir jų karalius Idanthyrso
sako, kad Skythai eise į musz
už kapines sawų tėvų; jis Dare-
jui pasiuncia kersztinę dovaną —
pauksztį, pelę, varlę, ir 5 vilcy-
cias: Persai ima greitai traukti
atgal prie Dunojaus, palikini li-
gustą dalį waisko su asilais, kurių
riaumojimas gasdino Skythus".
Vienok tuli Skythai, pralenkę
Persus, ankszczius pribuvo pas
Dunojų ir kalbino Graikus, kad
nugriautu tiltą, ir tokiu būdu
Darejui prapulti su wisa jo
armija".

Kas buvo apie Skythiją pasakota,
izsi-
žiuri sapnu ar swajone beęsa; tai
zenklina, kad negalima buvo
pergalėti Nomadų. Pats Herodotas
sako: Toi de Skithikoi genei hen
men to megiston ton anthropeion
pregmaton sofotata panton
exeyretai ton hemeis idmen ta
mentoi alla oyk agamai. To de
megiston hoyto sfi aneyretai, hoste
apofygeein te medena epelthonta
epi sfeas, me boylomenoys te
exeyrtēhēnai, katalabein me hoion
te einai. Toisi gar mete astea mete
teichea ei ektismena, alla fereoi-
koi entes pantes eosi hippotoxotai
zoontes me ap' arotay all' apo
ktēnon, oikēmata te sfi ei epi
zeygeon, kos oyk an eieisan hoytoi
amachoi te kai aporoi pros-
migein".

Kad Darejos išbrovė į Skythų
szalį, yra tai teisybė; bet
daugiaus kaip jo begarbių
grizimą prie Dunojaus nežinome.
Dalykai, kurie įvyko pas
Dunojų, jau yra izstikimes-
ni.

Kada Darejos per Thrakiją
nukako pas Dunojų, jis rado
tiltą gatavą iz laivų; ir perėjus
armijai, jis buvo Joniszkiams
liepęs tasyk nugrianti ir drauge
traukti į Skythiją, paliekant
jurininkus ant laivų. Bet
Mitylenietis Koēs perser-
gėjo Darejū, kad toks planas
nėra iszmintingas, ir kad tegul
tiltą sergėtų tie, kurie ji pa-
darė, dėl atwanguo sugrįžimo;
už kurią patarmę Darejos
wėliaus į apdovanojo. Tada
karalius paėmė wirtutę, smaz-
giojo 60 mazgų, ir liepė
po wieną mazgą kasdien atmeg-
zti; jeigu jis tame laike nesugrį-
žtu, tegul sargai keliauja
sav namon". Regimai Darejos
buvo ketinęs grįžti į Persiją
per rytinį szoną Euksinio,
Skythus pergalęs.

- 1) Herod. IV. 136, 127.
- 2) Herod. IV. 128-132.
- 3) Herod. IV. 133.
- 4) Herod. IV. 46.
- 5) Cp. Quintas Cart. VII. 8. 22.
- 6) Cp. Strab. VII. p. 305: Ukert, Skythien, p. 26.
- 7) Herod. IV. 97.
- 8) Herod. IV. 98.

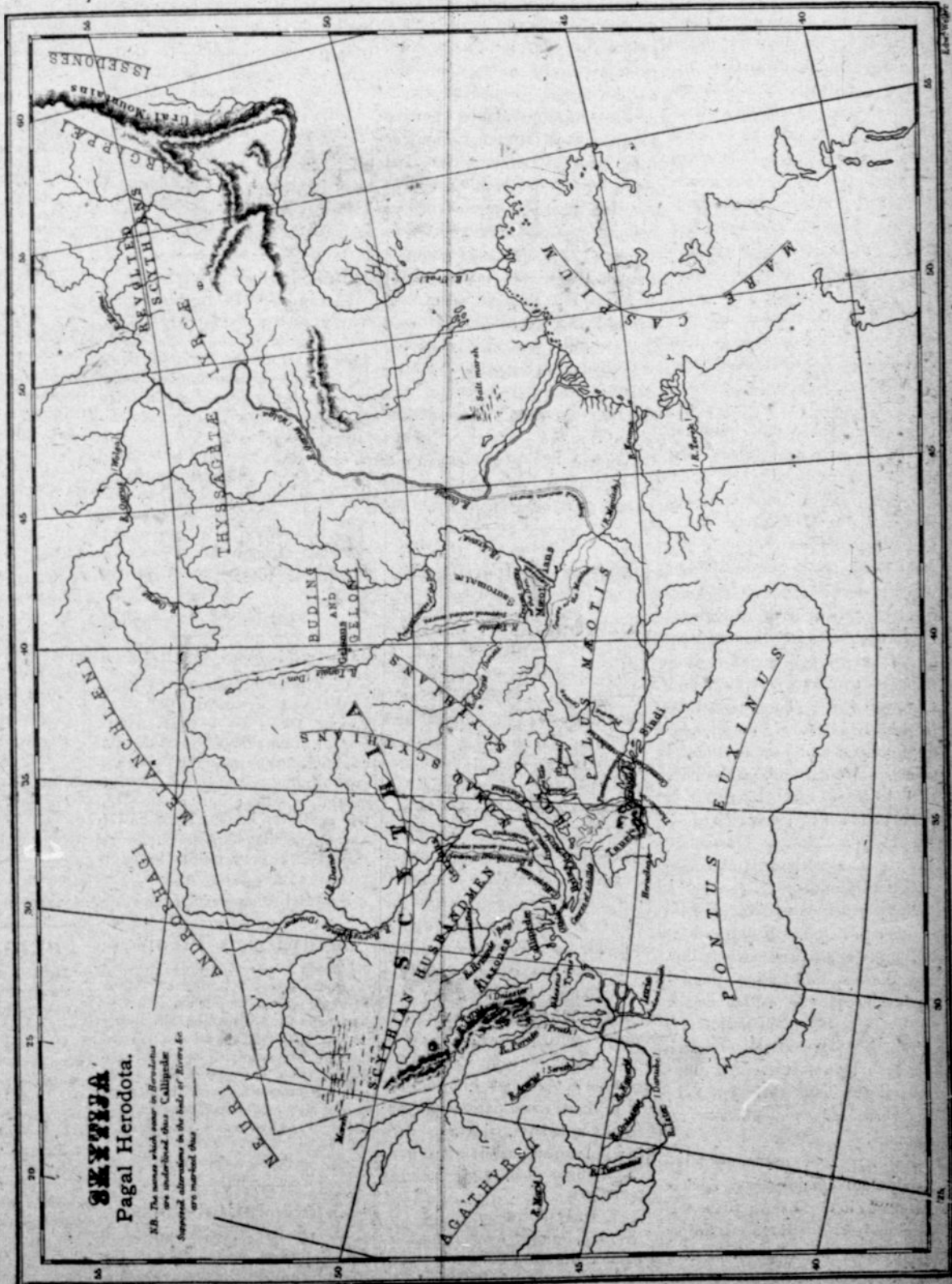
Joniszkių, lukuriavę per 60 dienų
grįžo Darejo, nusistebėjo pamatę
Skythus, kurie pranešė, kad
Darejos grįžta ir kad ans
prapulę, jei Graikai tiltą
nugriautu, o Joniszkių patys
tokiu būdu iszivalnys! Tą
mielį mielai gawino Athenėnas
Miltiadēs, waldymieras
Thrakiszkojo Chersonēzo". Bet
Histiajos iz Miletō priminė
wyresnėliams, kad jų wist
waldžia remiasi ant Persų
pagelbos, nės žmonės wisiur
despotų nekenčė; taigi
Darejui prapulus, jų paczių
waldžia gaisztu! Taigi jie
nudavė Skythams, lyg jų
klausio, nugriovė sziaurinę
dalį tilto, ir Skythai atsi-
traukė". Darejos naktį
sugrįžo prie Dunojaus ir
nusigawo, radęs tiltą
neprieinant prie sziaurinio
upės pakranczio; bet kada
Aigyptiszkas heroldas ēmė
szukauti wardą Histiajo
Miletōno, Joniszkių atsiliepė,
umai tiltą wėl prailgino, ir
Persų armija persikėlė
per upę pirma negu Skythai
įstengė ant jų užklupti".
Toku būdu Joniszkių
prapėso progą dėl iszsiwerzimo
iz po waldžios Persų;
tyronai jų dėl sawylybos,
idant palaikyti sawą
žmonės nemielę, waldžią,
iszgelbėjo Darejū nuo
pražuties, ir wėliaus
weltu Joniszkių kėlė
maiztą priesz wisą
galę Persų karalystės.

Dabar Darejos per Thrakiją
traukė linkon Hellesponto,
kur iz Sesto persikėlė į
Aziją, palikinas Europoje
pažymia armiją po wada
Megabazo dėl užėmimo
Thrakijos. Perinthos
szale Proponties drąsiai
gynėsi, bet galiaus tapė
įjmtas; potam wisius
Thrakų gentis, ir Graikų
naujokynai terp Helles-
ponto bei Strymono
upės tapo priversti pa-
siduoti, duodami žemę ir
wandenį, ir mokėdami
duonį". Artymais žiamu-
tinio Strymono buvo
Edonų miestas Myrkinos
(Merkinė), kuri Darejos
liepė pawesti Histiajui
Miletūnui kaip dovaną
už jo wirtumą; taipgi
Koēs iz Mitylēs pastojė
Mitylēs". Histiajos
reikalavo teritorijos
artymais Myrkinio dėl
įsteigimo kolonijos, ir
wėliai tapo jam tai
pawesta per Persus.
Wėliaus czion gulėjo
Amphipolis; toji szalis
buvo derli, giringa,
tinkanti dėl marinės
pirkybos, ir arti
auksingų bei sidabringų
kalnyų".

Regimai Persų waldžia
Thrakijoje tapo paturba-
vota per iszwerzimą
Skythų, kurie, atsi-
kerszydami už antpuolį
Darejo, užplaukė
szalį net iki Thrakų
Chersonēzui, ir buk
net paslūs buvę į
Spartą nusiuntę,
reikalaudami
wienlaikinio užpuo-
limo ant Persijos,
isz įvairių pusų, per
Spartėnus ir Skythus.
Athenėnas Miltiadēs,
waldymieras Cherso-
nēzo, buvo priverstas
iszsisziesdinti iz tojo
ant tulo laiko, ir
Herodotas sako, kad
tai tie nomadai buvę
tam kalti. Bet galima
tėmyti, kad Miltiadēs
negalėjo czion apsi-
likti po to, kaip jis
buvo iszitraukęs
papyki Da-

- 1) Herod. IV. 133, 136, 137.
- 2) Herod. IV. 137-139.
- 3) Herod. IV. 140-141.
- 4) Herod. IV. 143, 144; V. 1. 2.
- 5) Herod. V. 11.
- 6) Herod. V. 23.

(Toliaus bus.)

Atsakymas "Katalikui".

"Katalikui" nr. 18 patalpo (1) protestas parengtas kn. Krawczuno wardo jo bernu ant Olszewskio. Protestuojanti Krawczuno bernai sako, kad Olszewskis melagingai ir begėdizkai "apjodinėjo" mūsų garbų prabaszčių, norėdamas sugriauti žmonių jį užsitikėjimą ir išnaukinti jo penkerių metų gražiai nuveiktus darbus. Apart protestu, visas pirmasis puslapis pripildintas išliejimu kriauciuoskos tulžies ant Olszewskio, net specialiai parengtas pavėkselėlis parodo, turbūt, kaip Olszewskis užpuola ant kunigo.

Pagal "Katalikui" teoriją, tai kn. Krawczunas yra visiemis geras, tik vienam Olszewskui negeras. Sude Krawczuno pasamdytas žydėlis, viens iš jo keturių advokatų, teigė patvirtino, kad Chicago gyvena 16000 lietuvių, iš kurių didesnę dalį priklausančių prie Krawczuno parapijos; visiemis kn. Krawczunas yra geras, tik vienam Olszewskui negeras. Jeigu didesnę pusę iš 16000 priklauso prie kn. Krawczuno, tai turi būti apie 9000, ir jeigu taip iš tiesų yra, tai kam čia kunigui su 9000 parapijonų paisyti to vieno menko Olszewskio? Kam čia prieš tą vieną reikalingi tie protestai? Kam ta policija reikalinga ant salės durių, ar ant to vieno Olszewskio? Ką ta policija nuo 12 iki 3 valandai mėtė iš parapijinio mitingo, ar vis tą Olszewskį? Kam kunigo bernai bėgioja po lietuvių namus melsdamiesi parasyti už Krawczuną, jeigu jis yra visiemis geras? Olszewskis gali speiti ir be Krawczuno; argi tik vienas Krawczunas už \$6 moka griekus atleisti? randasi Chicago ir daugias kunigų, kurie už \$6, gal ir už pigiau atleis Olszewskio griekus. Protestuojanti rugoja, kad Olszewskis nori sugriauti penkerių metų kn. Krawczuno gražius darbus. Gaila, kad protestuojanti ne vieno iš tų gražių Krawczuno darbų nepaminėjo. Mes gi per tuos 5 metus nematėme dar nė vieno kn. Krawczuno nuveikto gražaus darbo; purviną ir netikusią Krawczuno darbų prisižiūrėjome iki valios, iš kurių čia nors kelis paminėjome. Bjauriausiu ir netikiausiu jo darbu yra pargabenimas lenkiskų minyškų ir lietuviskų mokslainių, ant kvailinimo ir vertimo lietuvių vaikų į lenkus, su kurioms stengiasi ateinančią lietuvių gentkartę paversti į lenkų bernus. Antras: atkalbinėjimas žmonių nuo skaitymo laikraščių ir knygų, nuo apšvietimo, besistengimas visus į mulkis paversti. Trečias: daug gražių jo darbų matė žmonės ant bažnyčių, kurių "fairų", kurių dalis net ir sude pasirodė. Ketvirtas: netikėtos valdymas parapijos kasos, iš kurių sudejėme su visą šimtą tukstancijų dol., o pats prisipažino pernai savo raportuose, kad išdavimų turėjo tik 41000; tai kur dingio likę pinigai? ir be parapijos žinios užaugo tiek skolų, kiek tos parapijos propertės yra vertos. Taigi netikusiu jo darbų matome ikvali: kur jo geri darbai? Kodėl protestuojanti ty gerųjų darbų nė vieno neparaudė, už kuriuos teip giria savo kunigėlį? Protestuoja tikrai; kad Olszewskis melagingai "apjodinėjo" kn. Krawczuną. Jeigu melagingai, tai kodėl sude Olszewskis nenubaudė, juk sude pats tirinėjo Krawczuno rokundas ir persitikirino, kad jos yra išduotos ant apmulinimo tamsėlių akių, ant išjuokimo jį užlaikančių parapijonų.

Krawczunas yra teisingas, o ne melagingas, kaip "Katalikas" sako, "apjodinėtas", už savo netikusius darbus. Už tokius purvinius darbus jis yra vertas ne tik apjodinėti, bet visai išjoti iš tarpo lietuvių; tegul su savo lenkėmis lenkus kvailina, o ne mūs, lietuvių, kurie jau syki išsišveržėme iš po lenkiskos fanatizmo!

Ką belygyzojo ant manęs laike susirinkimo Ragaisis, senis Zacharewycius ir Gurinkas, tiems visai nepadyviu. Ragaisis kaip salionukas, paprastas tik su girtais vesti reikalais, gal ir susirinkusius palaikė už girtus; Zachare-

wycius persenęs žmogelis, o priežodis sako: "senas teip kaip ir mažas", protas jo jau yra apsilpęs; o Gurinkas visi pažysta kaipp kuopas, kuri prieš darganą kiauksėdama saka: kiau! kiau! kiau! Nuo tokių žmonių nieko išmintingumo tikėtis negalima.

A. OLSZEWSKIS.

Wietines Žinios.

— Ant Atlantic likosi inkorporuota 3 Gegužio Lietuviszka Tautiszka Draugystė po wardu Kunigaikščio Zigmunto. Inkorporatoriai yra: Waitkus, Mikola Urban ir kiti. Mes, iš savo šalies welyjame geros kloties szitai draugystei,

— Ant susikeitimo geležinkelio linijos su Armitage sv. perėjus nedėlios dienų likositruktū pervažiuotas darbinėjas Jonas Olev. Trukio ratai nelaimingai žmogų su visu sumalė.

— Wieton pasimirusio prabasziaus didžiausios katalikizkos parapijos Chicago, lenkiskos parapijos Szv. Stanislovo, kunigo W. Barzynskio, likosi pasikirtas kun. Kasprzycki, ikiziolis kas prabasziaus lenkiskos parapijos Szvento Jono Kanto.

— Illinois Electric Vehicle and Transportation Co. ke'ina neuzilgio ant wazinėjimo ant Chicago ulyczij paleisti 250 dorožkų, kurias warys ne arklių pajėgia, bet elektrika. Toliaus žada parengti ir tokius jau elektriskus wėžimus ant wazijono sunkenybių. Prekės ant pasiwažinėjimo žmonėms, teipogi ant wazijono sunkenybių, busiancijos mažesnis negu dabartinių arklinių wėžimų.

— Pereitos nedėlios dienų kn. Krawczuno tarnai dalino iszeinant is bažnyčios plakatus neva su nutarimais atsibuwusio nedėlios pirmiaus parapijos mitingo. Po plakatais pasiraszes nemokantis rasyti Marinkewycius ir zakristijonas Pocius, taigi iszitiko kunigo tarnas. Plakatuose tuose pasirasze stengiasi wisą kaltę użimusių nesutikimų mūsų parapijoj užkrauti ant Olszewskio ir tulų ypatų, kurie sude stengėsi ne kaltę awinėti "apjodinėti". Tie tai, kaip sako, griauja penkių metų kunigėlio darbus, kuriais besidarbuodamas ne tik sumaziino žymiai parapijonų skaitliu, bet ir skolas ant bažnyčios užtraukė. Užtarėjai tokių kunigo darbų sako, kad jis visiemis (gal tik ne mokantiems rasyti, o is mokanczių tik sawo tarnams?) parapijonams isduoda kuo teisingiausias rokundas, bet bediwij prie jų neprileis. Matomai ir Amerikos sudeas turbūt bediwieszka, kadangi ir jam teisingų rokundu neiszdawė, gal todėl, kad ten wisi iszmano apie rasyti ir rokundas. Sawo atsiliepime kunigo užtarėjai atima mums balsą. Tiek to; mes jau nuo seniai žinome, kad ne wisi balsai atenka į dangų.

Draugysčių Reikalai.

Atsisaukimas į parapijonus.

Mes, žemiau pasiraszjusios lietuviszkos katalikizkos bažnytinės draugystės Chicagoje, atsisaukiame į wisus gerai welijančius lietuvių parapijonus Szv. Jurgio parapijos ir raginame juos susiraszti sawo ir sawo draugų wardus ir adresus ant praszymo wyskupo geresnio kunigo wieton Krawczuno, o kada atsakanti skaitlius parasyti susirink, be abejonės wyskupas mūsų praszymą isklasys. Paraszus meldžiame suneszi pri draugysčių komiteto, kurio wirsziniku yra P. J. Jonaitis, 3254 S. Morgan St. Jau daugybę gerų lietuvių parapijonų susiraszė, deltoji mes raginame ne snauti, bet kuoweikiaušiai priduoti sawo paraszus ir gelbėti mūsų bažnyčią, kurią sawo kruwiniu darbu pastatėme, o netikėtas kunigas baigia ją skolose gramzdyti.

DRAUGYSTES: Sz. Kazimiero, Apweizdos Diewo, S. Daukanto, Sz. Jono Kr., Dowido Kar. ir Sz. Petro ir Powilo.

Nuo Dr. tes Lietuwos Sunu.

Dr-tė Lietuwos Sunu Chicagoje kurios didima sanariu yra parapijonais Sz. Jurgio parapijos, regularizskai mokanczių ant jos sawo mokeskis; matydama bažnytinės draugystės protestuojanczius prieš Kn. Krawczuno netikusius pasielgimus, ir žinodama kaip jis jau nuo seniai užpildinėja ant tautiszki draugysčių keikdamas jas pagonizskoms, bediwieszkoms, nors tos jam nieko blogo nepadarė; matydama kaip jis užpildinėja ant prakilinezi lietuvių platinanczių apszwieta, isz anbonos, ir per sawo laikraszi "Katalika", matyda jo netikusį pasielgimą ant dabar laikyto parapijos mitingo, iszkuriosupolicijameitė laukan seniausias ir geriausias parapijonas, suszaukė netiktą susirinkimą 6 d. Gegužio į L. Ažuko salę ir wienbalsiai nutarė: protestuoti prieš Kn. Krawczuno natikusius pasielgimus, nutarė remti nusikraustas bažnytinės draugystės jų agitacijoje sawo balsais, paraszais ir darbu, ir drauge su joms prasztyti wyskupo, idant praszalintu lietuvių pjudytoją Kn. Krawczuną isz tarpo lietuvių, o ant jo wietos duotu geresnį kunigą, kurs, wieton pjudyto, suwienytų iszklydusius lietuvių ir westu juos prie santikos, mokindamas dorybės, meilės Diewo ir artymo.

Dr-tė Lietuwos Sunu.

Mitingai:

Didelis Mass-Mitingas.
Chicago, 13 Gegužio, 7½ wal. subotj wakare apatinėje salėje Pulaskio, 800 S. Ashland ave., terp 17 ir 18 ul. bus didelis mass mitingas reikalė Chicago lietuviszkos Sz. Jurgio parapijos. Mitingą parengė žemiau pasiraszjusios draugystės.

Wisus gerai welyjanczius lietuvių užpraszo susirinkti.

DRAUGYSTES:

Sz. Kazimiero, Apweizdos Diewo, S. Daukanto, Sz. Jono Kr., Dowido Kar. ir Sz. Petro ir Powilo:

Nedėlioje, 14 d. Gegužio, '99, 1 wal. po pietų, salėje L. Ažuko, 3301 Auburn ave. Chicago, Dr-tė Teisybės Mylėtojų laikys sawo metinį susirinkimą, ant kurio užpraszo wisus sanarius ir norinčius prisiraszti. Įstojimas \$1.00. Dr-tė T. M.

Draugystė Szv. Kazimiero Karalaicio laikys sawo mēnesinio susirinkimo wisada salėje K. Liudanisko, po nr. 3301 S. Morgan st. ant nedėlieni košono mėnesio. 1 walandą po pietų.

F. PALONIS, prez.

J. OSTROWSKIS, sek. 3038 Throop st.

Del žinios Lietuwiams.

Chicago, Ill. Draugystė Lietuwos Sunu, ant sawo pusmetinio susirinkimo laikyto 16 d. Balandžio '99 m. nutarė dar palikti pinigų įstojimą iki ateinančiam susirinkimui, kuris atsilais 21 d. Gegužio, po tam įstojimo mokeskis bus pakelta pagal įstatus Dr-tės. Deltoji norintieji įstoti į minėtą Dr-tę už pigią mokesčių, tegol pasiskubina. Aplikacijos ant padavimo praszmo gausite pas Dr-tės rasytinį, A. Rodauską, 3252 S. Morgan St. Praszymas turi būti paduotas prieš susirinkimą.

Dr-tė Lietuwos Sunu.

Lietuwiszkas Piknikas.

Chicago, Ill. Draugystė Lietuwos Sunu turės sawo pikniką, 9 d. Liepos, 1899, River Side parke. Parkas labai gražus, dideliu skėmi medžiais, puikus takai del pasiwaiksciojimo, teipgi graži platforma del szokimo; kiekwiens bus użganėdintas. Ateinancziame laikia bus placzius apszakytą apie szj pikniką, tai yra: kokių keliu ir kokiais karais dasigauti.

Sugud. DRAUGYSTES LIUCYNS.

Lietuwiszkas Piknikas.

Chicago, Dr-tė Apweizdos Diewo turės sawo pikniką, 25 d. Gegužio, 1899 m. Bergman's Grove, Desplaines av. ir 27 st. Riverside, Ill. Ant pikniko bus lenkynės, greiciausias gaus puikias downas. Parkas yra gražus, dideli lapuotai medžiai; puikus takai ant pasiwaiksciojimo; gera platforma del szokio. Imkite wirszininį Metropolitan gelizinkelį iki Garfield ir W. 48 av., potom sztrikrą iki La Grange, kurs dawė į wietą.

Su gudone, KOMITETAS.

(4 yk)

Klaidos atitaisymas.

Nr. 17 "Lietuvas", korespondencij isz Brockton, Mass., apie sukelektuotus ant tenykszcios lietuviszkos bažnyčios pigius

isiskwerbė klaida, kurią sziuomi pataisome: kolektojai Bostone, Mass., surinko ne \$9, kaip minėtoji korespondencij parodyta, bet tik \$2. Tokiu budu isz wisu surinkta ne \$77.25, bet \$70.25. Toj pacioj korespondencij paduotas wardas Nashua No. 76, tas reiskia Nashua N. H.

Balius! Balius!

Subotj ir nedėlioje, 13 ir 14 Gegužio, darau balių pasilinksminimo, ant kurio bus gera muzika ir szokiai. Delto wisus pažistamus ir aplinkinius użkwieziu atsilankyti.

W. Pilucki,

1161 S. Hoynes ave., Kertė 25 ul.

Balius!

Nedėlioje, 14 Gegužio 1899, 6 walandą wakare darau pasilinksminimo balių, ant kurio užpraszo waiskus ir merginas atsilankyti.

Su gudone, L. Ažukas,

3301 Auburn av., Chicago.

Balius!

Subotj, 13 Gegužio, 7½ wakare darau balių pasilinksminimo, ant kurio bus gera muzika, szokiai, traukimas laikrodėlio ir iszgėrymas użdyka. Užpraszo wisus atsilankyti.

P. Kazeckas,

1193 So. Oakley av., Chicago.

Grand Opening.

Subotj ir nedėlioje, 13 ir 14 Gegužio, darau balių atidarymo saliuono, ant kurio grajus gera muzika ir bus szokiai. Užtai wisus lietuvių ir pažistamus užpraszo atsilankyti. Su gudone,

J. Januszaukas,

3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Pajieszkiojimai.

Pajieszkau sawo szwogerio, Aleksandro Adomackio, isz Trauleno kaimo, Sziaulų paw., Kauno gub. Atsisaukit pas:

Mikola Rimko,

250 Athens St., So. Boston, Mass.

Pajieszkau sawo broliu: Jono ir Franciszkau Kirkickų, isz Kauno gub. Batakių wol. Jie patys, ar kas kitas, teiks duot žinį ant adreso:

J. Kirkickas,

765 S. Front St., Philadelphia, Pa.

Pajieszkau sawo broliu, Baltramiejus Pupkaus, isz Suwalkų gub. Kalwarijos paw., Menkupų kaimo. Teiks atsilaukti ant adreso:

A. Ridiakewiczus,

c/o T. P. Corbin, New Britain, Conn.

Pajieszkau sawo pusbroliu, Liudwiko Petkaus, isz Kauno gub., Sziaulų paw. Teiks atsilaukti ant adreso:

Tadeusz Juska,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Pajieszkau Jono Tamelio, Isidoriaus Maczilio, Isidoriaus Zanewicziaus, Jono Globio, Jono Kedaicio ir Leonu Bardausko, wisi isz Kauno gub. Reseinių paw. Atsisaukit ant szio adreso:

John Globis,

Box 404, Charleroi, Pa.

Pajieszkau Jurgio Matulio, kurs gyven Chicagoje ant Oakley av. Teiks atsilaukti ant szio adreso:

August Smith,

21 Wall St., Hoosick Falls, N. Y.

Pajieszkau sawo broliu, Jono Milemo isz Kauno gub., Reseinių paw., Bikowens kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teiks duot man žinį ant szio adreso:

Nik. Milleris,

1029 Florence St., Cincinnati, O.

Karolis Kazokas,

"Lietuvos" keliaujantis agentas. Atlauskis lietuvius Waukegan, Illinois, priiminėdamas prenumeratą nuo skolingų skaitytojų ir užrasinė naujus skaitytojus. Kiekwiens norintis skaityti "LIETUVĄ", gali užsimokėti prenumeratą mūsų agentui. Mes už jį atsakome.

"LIETUVOS" IZDAWYSTE.

Skaitytojai Mt Carmel, Pa.

Skaitytojai miesto Mt Carmel, Pa., teiks pasiskubinti užsimokėti prenumeratą mūsų agentui Petru Bieliaukui, kurie neužimokės iki 15 d. Gegužio, tiems "Lietuva" bus sulaukyta.

"LIETUVOS" IZDAWYSTE.

Pigia ant pardavimo 2 lotai su

namu ant 4 familijų, apaczioj satoras, wietoje lietuvių użgywentoje. Priedas: pardawimo: sawinkas iszwaiwuja Europa.

Peter Mazurczak, 4428 Wood st.

Ant pardawimo 11 rūmų murlinis namas, su basmentu; akmeninis fundamantas; priekazinis ir rytas, su wisais lietuviškais; rentas atneza \$20; parduoda už \$2,000, wertas \$4,000; upakalyje yra 3 rūmų medis namais ir sode. Atsilaukite pas wirszininką ant wirszininio pestro, 3220 Auburn ave.

(19-5)

DELIGOTŲ WYRŲ.

JIEGU jis kenčiant pasokmes jau nystės iszdykimo (manizmo), tai turite įleskot umal pagelbos, nes ganta jis neisgydys. Symptomai juo ligos yra: nemiga, polucija nakties laike ar nusišlapinant, lytiszki dalyi ir nerw susilpnėjimas, skandėjimai galwos, ngaros ir tt. Ilgus metus kentėdamas asz bandiau daugybę waisių, kurie wienok man nepagelbėjo; galiausiai pats iszardau waisių, kurg į trumpą laiką padarė mane kitokiu žmogum, ir jėl atraszys man gromatą, įdedamas markę atsakymui, asz prisilysiu tam upczetzių gromatų pilną apraszymą, kaip iszgydyti. Rasyk pas:

FRED WILSON,

Box 398, E. KENOSHA, WIS.

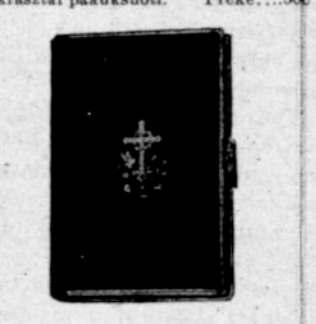
(26-5)

KNIGU! KNIGU!

Dabar gawome isz Prusų jau seniai užprasztas knigas Mazas Aukso Altorius, kurios mūsų kataloge yra parodytos po numeriais: 1, 2 ir 3. Szj knigeli yra labai graži, balta ir slidi popiera. Apdarai druti ir gražūs, krasztai ir kryžiai paaksuoti, katalikiszki maldy, kaip to: maldos rytmetinės, wakarišės, prie spawedės komunijos, miszių, misparų ir daugybė kitų: miszių maldos su abrozeliis: miszparai giedami lietuviszki ir lotyniszki: daug lotyniszki giesmių giedamų prie iszstatymo SS. Sakramento, procesijų pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanių: pasimės Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido, aktai, radenczių, stacių, karunka, keliolika szwentų giesmių ir tt. Yra tai naujauja ir gražiausia knigėlė isz wisų lietuwiszkų maldaknigų. Miera 3¼x4 colų.

No. 1. Drutas gražus apdaras, kryžiai ir krasztai paaksuoti. Prekė...50c

No. 2. Drutas gražus skuroš apdaras, kryžiai ir krasztai paaksuoti. Apkaustytai ir su kabute. Prekė...75c

No. 3. Gražus moroko skuroš apdaras, minkštai iszkimsta, apwall kampeuziai, aukstinai krasztai, kwietkutė ir pa raszai. Prekė...\$1.25

No. 4. Apdaryta fracziszkoje skurelėje, minkštai iszkimsta, apwall kampeuziai, aukstinai krasztai, kryžiai ir kwietkėlė. Prekė...\$1.50

No. 5. Apdėta baltais sloniaus kauklėlis, su 3 ridabriniais medaliukiais: kibancziis ant sidabrinio lenetėlio. Apkaustyta sidabrinėmis bielerėmis ir su kabute. Prekė...\$1.50

No. 6. Gražioje baltoje celluloidoje, iszkilusiomis celluloidinėmis kwietkėlėmis, celluloidinis dvi kabutės. Prekė...\$2.00

No. 7. Gražioje baltoje celluloidoje, kwietkėlės iszkilos sidabru ir perlu, su dwiem celluloidinėmis kabutėmis. Prekė...\$2.00

Užpirkime wisą astorą ir laikrodėlius su smil, tankurizjais, firmas: kuris s dabar ispar. Iduodame už pigią, niek kad negirdėtą prekę: iszkisusio randanti po 7-10 AMERICAN STYLE LAIKRODŽIUS, kuriuos paduosiame po wiena arba turiznis po \$2.95 kaina. Su kiekwiens laikrodėliu duodame maldą ant 30 metų. Su tikrais Amerikizkais widuriais laikrodėliais su solid gold dild lukstais ir gwa. rantioti ant 30 metu po \$3.95. Iszkirki awta aparatus ir prietuk mums, mes tau atsakime per 3 d. laikrodėli ant perizurejimo. Jeigu tas pasidabys, užmokėk expresu \$3.95 ir atwiedome kanstus ir pasilik laikrodėli; jeigu nedabys, mes mokėsime centų. Ar gali geriau, isord? Iszasydamas printek koki laikrodėli nori wirszka ar materialia. Preke už turiznis \$4.95. Jeigu tas karto prisilys pinigius \$3.95, mes pridėsim dvi wana wiena storai aukstina lenetėlio werta \$1.00. Adresok biuleta.

SAFE WATCH CO.,

19 Warren St., New York, N. Y.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko's Parados už rupestingą, teisingą ir artistizką iszdėrbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apkelikti guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszciaus paminėtus daigtus Piglausel, Teisingausel ir Geriausel, nes per 30 metų užsilmdama iszdėrbimais įėjau geriausę praktiką ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su gudone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,

Pomiedzy West Division i Cleaver gliami.

CHICAGO, ILLS.

KANTOR PIENIEŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysielka pieniedzy do Europy, Sprzedaz Realności, Karty Podrózne, Okretowe i Kolejowe do 1 z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Szaganie Szad, Asekurasya Domów, Gruntu Kolejowe na Farmy, Wypozyczanie pieniedzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniedzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Lietuwiszka Aptieka,

257 Hanover St., Boston, Mass.

Pilna wisoku aptiekorizsku taworj czionykszeiu ir uzrubeziui.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykal.

Aptiekoje galima susikalbėti: lenkiskai, ruskai, lietuwiszcai ir dangelyj kitokių kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT.

Kauno gub. Sziauli pawiete

838 W. 18th Street.

Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.

Telefonuot galima isz kiekwiens aptiekos.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo wisokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, waių ir chroniczose ligose.

867 32nd St., Chicago.

OFISO WALANDOS:

Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 wak.] TELEFONAS YARDS 885.